

СТЕНОГРАМА

слухань у Комітеті з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки на тему: "Про стан та забезпечення перспективи енергозабезпечення столиці.
Тарифна політика

у сфері енергетики та комунальних послуг"

28 березня 2016 року

Веде засідання Перший заступник голови Комітету

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні друзі, шановні колеги, народні депутати України! Дозвольте розпочати роботу нашого "круглого столу" або комітетських слухань Комітету палива та енергетики, тому що сьогодні на порядку денному у нас виїзне засідання, яке ми заздалегідь узгоджували, і стосується дуже серйозної теми: формування тарифної політики, ситуація, яка склалася на ринку енергетичних послуг нашої столиці і принаймні ефективність роботи базового енергетичного підприємства "Київенерго".

На комітеті ми прийняли рішення провести комітетські слухання на тему: "Про стан та перспективи енергозабезпечення столиці. Тарифна політика у сфері енергетики та комунальних послуг". Але перед тим, як сказати декілька вступних, на мій погляд, ключових позицій, я хотів би подякувати за участь, тому що у нас є голова НКРЕ Дмитро Володимирович Вовк. Я розпочинаю першим представляти його, тому що у нього сьогодні день народження. І з великим задоволенням давайте ми його привітаємо з побажанням добра, Дмитро Володимировичу, успіхів, результатів, дуже виваженої ефективної і політично правильної соціально-тарифної політики в нашій країні, тому що це дуже важливо. *(Оплески)*

Я хочу подякувати Олександрові Дмитровичу Светеліку – заступнику міністра палива та енергетики. Хочу подякувати тут моїм колегам - народним депутатам України, які присутні. Також у нас приймає участь два экс-міністри. Є у нас Плачков Іван Васильович. Я дякую за допомогу в організації нашої сьогоднішньої роботи. Є Олексій Юрійович Кучеренко, також экс-міністр ЖКГ. Ну, і багато енергетиків, багато людей, які віддали свої життя і віддають кожного дня для вирішення проблем забезпечення і столиці, і в цілому житлово-комунального господарства і енергетики України.

Шановні колеги, про що ми би, я би хотів сьогодні щоб ми з вами поговорили? Мені б дуже хотілося, щоб від політичних визначень проблематики тарифної політики в Україні, від політики ми перейшли до економіки. Тому що популізм, політичні спекуляції, все це заважає і не дає можливість зробити правильно економічну модель розвитку як енергетичної галузі, так і комунальної енергетики, регіональної енергетики в Україні. Тому що ми чітко усвідомлюємо, що якщо ми з однієї сторони не збалансуємо тарифи, якщо ми не закладемо туди економічно правильні ціни – ми з вами ніколи не зможемо збалансувати ні... і вирішити проблему ні водопостачання, ні теплозабезпечення, ні електроенергетики і споживання.

З іншої сторони, на жаль, ми змушені приймати сьогодні всі ці рішення і приймати ці кроки в дуже непростих обставинах. Я хочу повторити свою тезу, про яку я неодноразово говорив на засіданні комітету, що коли кардинально, радикально впала купівельна спроможність населення, коли не індексовані заробітні плати і не індексовані пенсії, коли курс національної валюти обвалився в три рази, а ми розуміємо, що курс національної валюти – це

той еквівалент, який дає нам можливість купувати імпортований газ, який лежить в основі будь-якого тарифоутворення, це така складна економічна математична задача, яка потребує дуже серйозного і зваженого підходу.

Для мене, і я думаю, для всіх членів комітету важливо, що тут сьогодні є голова НКРЕ, тому що це їх принципова позиція і політика, як правильно вибудувати, ми в певній мірі можемо тільки допомагати і забезпечувати або підказувати або критикувати. Разом з тим, я хотів би, враховуючи, що тут є у нас і журналісти і засоби масової інформації, і багато експертів, сказати, повторити, що у Верховній Раді уже після розгляду у комітеті і серйозних доопрацювань, зареєстровано законопроект про незалежного регулятора, я сподіваюсь, що не дивлячись на політичну кризу, яка в нас є і в парламенті, і в уряді, нам все-таки вдасться як профільному комітету, в добром сенсі цього слова, пролобіювати, щоб ми розглянули цей законопроект і прийняли його в першому читанні.

І також, я думаю, що ви знаєте, що нарешті уряд зареєстрував законопроект про ринок електричної енергії, який також в цю середу, післязавтра, ми будемо розглядати на засіданні комітету для того, щоб його можна було обговорити, винести в зал і прийняти у першому читанні.

Чому це дуже важливо? Тому що, на мій погляд, у нас негативні тенденції в енергетиці наростають дуже швидкими темпами, подобається це комусь чи не подобається. Буквально декілька днів тому з Олександром Дмитровичем Светеліком ми брали участь у виїзному засіданні ринку електричної енергії на базі Хмельницької атомної станції, і цифри, і тенденції, і рішення, які там приймали і обговорювали, мене дуже насторожили. Фактично, загальна заборгованість тільки на ринку електричної енергії у нас вже досягнула 28 мільярдів між генерацією, з однієї сторони, і споживачами з іншої сторони. І ця тенденція наростання дебіторсько-кредиторської заборгованості як сніжний ком, вона продовжується.

Більше того, для нас дуже важливо, що ми сьогодні саме на площадці "Київенерго" як головного інституту енергозабезпечення енергетичної політики і послуг нашої столиці. Тому що саме "Київенерго" як раз на цьому засіданні просив безвідсотковий кредит для того, щоб вирішити свої проблеми по розрахункам за електричною енергією, тому що модель "Київенерго" і я хотів би, щоб ми на цю тему також поговорили, економічна модель, вона дала можливість "Київенерго" повністю розрахуватися по боргам за газ, але з іншої сторони – зробити величезні борги по розрахункам за електричну енергію і іншими проблемами, які ми маємо на сьогоднішній день.

Тому б мені хотілося, я ще раз підкреслюю, щоб у нас було мінімум політики, а максимум – економіки. Ми повинні шукати дуже правильні, компромісні, економічні формули, які б, з одної сторони, стабілізували і балансували енергетичні моделі, економічні моделі розвитку української енергетики, теплоенергетики, а з іншої сторони, ми враховували реальний соціальний стан і той індекс політичного і соціального накалу, який існує в суспільстві.

Я буквально тільки що приїхав з Погоджувальної ради Верховної Ради України і можу сказати, що там уже прозвучали такі тези, знаєте, є деякі політичні партії, які вже пішли на вибори, які знаходяться і в межах парламенту, і за межами парламенту. Вже зареєструються законопроекти про мораторій на підвищення будь-яких тарифів, на повернення до тих тарифів, які в нас були раніше і так далі, і тому подібне. Тому це дуже складна задача для нас всіх або система складних інтегральних, диференціальних рівнянь для того, щоб вирішити проблему розвитку енергетики, стабільного забезпечення, сталого розвитку і соціальних стандартів, які ми повинні забезпечити для українців.

Якщо не буде заперечень, ми би порядок денний побудували в такий спосіб. Вітальне слово від генерального директора ПАТ "Київенерго", а потім – Дмитро Володимирович, голова

НКРЕ, декілька слів Олександр Дмитрович і потім перейдемо з вами до порядку денного, до дискусії. Немає заперечень?

Тому я надаю слово Фоменко Олександру Валерійовичу.

ФОМЕНКО О.В. Уважаемые народные депутаты, уважаемые гости, уважаемые коллеги! Я рад приветствовать вас на энергетическом объекте "Киевэнерго", ТЭЦ-5 – одной из самой крупной станции не только в городе Киеве, но в Украине. Сегодня ТЭЦ-5 является не только самой крупной станцией, но, наверное, и самой передовой, передовым объектом в части внедрения технологий. И сегодня мы дали возможность убедиться воочию при проведении экскурсии.

За последние годы мы провели колоссальные инвестиции в станцию, закончили полностью реконструкцию химводоочистки на современных технологиях посредством применения американского оборудования очистки воды, поменяли генератор на малом блоке 100 МВт. Ввели в эксплуатацию лучшие объекты среди энергетики – это ..... 330 киловольт, самое современное оборудование. Такое оборудование применяется в Украине впервые, а в мире всего третий объект. Такие объекты есть в Польше и в Великобритании.

Пользуясь случаем, конечно, я очень рад принимать такого уровня делегацию. Мы сегодня хотели бы осветить проблематику города Киева в части энергоснабжения, в части теплоснабжения, осветить те проблемы, которые есть в отрасли, ну и дать свое видение, каким образом можно разрешать данные проблемы. Поэтому еще раз, всем спасибо за принятое участие, за то, что вы приняли предложение "Киевэнерго" провести выездное заседание на территории энергетического объекта. Я думаю, это поможет понимать отрасль, увидеть реальное оборудование, реально действующее оборудование и увидеть один из объектов, который производит более 30 процентов тепловой энергии для нужд киевлян. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я хочу ще сказати, що в нашій роботі приймає участь легенда української енергетики Поташник Семен Ізрайлевич, герой України. Я хочу щиро вас привітати і подякувати, Семен Ізрайлевич, за те, що ви з нами, для нас це дуже важливо.

Олександр Дмитрович, будь ласка, вам декілька слів, а потім вже фундаментальний виступ голови...

СВТЕЛІК О.Д. Уважаемые народные депутаты, коллеги, друзья, присутствующие.

Знаково, что мы собрались в "Киевэнерго", я хочу поблагодарить комитет Верховной Рады, что вот такое выездное заседание сделали, заседание комитета сделали именно в "Киевэнерго". Для нас "Киевэнерго" всегда была компанией, на территории которой, наверное, осуществляется, я бы сказал, пилотные проекты. Мы много делали здесь в стенах не только ТЭЦ-5, а вообще компании всей, этих проектов. Это не говорит о том, что мы всегда «причесывали» и делали лучше столичную энергосистему, столичная энергосистема имеет не меньше, если не больше проблем, чем наши другие энергосистемы, начиная с выдачи мощности, вот то, что с Львом Теофиловичем перед этим говорили, эта проблема у

нас остається по 330-ке розв'язувати потрібно цю проблему. То єсть питання обробки проектів здебільше, на території "Київенерго", це принциповий в загальному для всієї, напевно галузі нашої електроенергетичної галузі, тим більше, що сьогодні йде розмова не тільки об електроенергетиці, але, напевно, в основному про комунальне господарство, проблема величезна, все це пов'язано разом, наші витрати по електроенергетичній галузі, вони в першу чергу відображаються на витратах, на наданні послуг по комунальному господарству.

Ще раз хочу подякувати комітет, побажати гарної роботи.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Володимирович, будь ласка.

ВОВК Д.В. Добрий день. Всіх вітаю. Дякую за привітання.

Дуже приємно бачити таку поважну публіку і саме головне, що, мабуть, нам сьогодні вдалося синхронізувати всі зацікавлені особи, це і Комітет паливно-енергетичний і вітаю Альону Валеріївну від Комітету ЖКГ, міську владу, Петра Пантелєєва, який досить активно приймає участь як і власник, так і як орган місцевої влади у формуванні тарифів. Сьогодні, згідно з регламентом, я наскільки бачу, акцент на теплопостачальному підприємстві по "Київенерго", менше проблем є по електричній енергії, по ТЕЦ. Готові прокоментувати позицію комісії так, щоб всі розуміли, яка реальна ситуація, як ми її бачимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді дозвольте мені запросити до слова заступника голови Київської міської державної адміністрації Петра Олександровича Пантелєєва.

ПАНТЕЛЄЄВ П.О. Доброго дня, шановні колеги! Завдання дійсно в нас сьогодні непросте, завдання – збалансувати вартість комунальних послуг, я підкреслюю, вартість, не тариф, саме розмір платіжки з платоспроможністю людей, громадян, киян. Я думаю, це питання актуальне для всієї України і при цьому не втратити якості цієї комунальної послуги. Завдання – дуже складне, от саме вважаємо, на цих трьох китах тримається наша перспектива на сьогоднішній день, те, чого очікують від нас люди.

Що робимо ми в місті Києві разом з "Київенерго", з допомогою Національної комісії, оскільки самотужки тут напевно чи ефективно можна працювати? Ми для себе поставили завдання, за два роки оснастити фонд житловий тепловими лічильниками. Минулого року ми почали це робити, 4 тисячі поставили. Цього року ми плануємо завершити цю роботу, тобто тотальний облік для того, щоб зняти питання справедливості нарахувань за тепло, за таке дороге тепло сьогодні. Нещодавно ми захистили інвест-програму на цей рік по "Київенерго" і тепер можемо впевнено сказати, що маємо кошти компанії, плюс, затверджені відповідні показники в бюджеті міста Києва на цей рік і нам вдасться до кінця року стовідсотково обладнати місто тепловими лічильниками. До того ж запровадили декілька механізмів контролю за тим, що відбувається, за тим же зняттям показників лічильника, ми сьогодні

долучаємо мешканців будинків до зняття показників. Це робиться автоматично і механізм і система працює достатньо гарно. Це такий перший крок.

Щодо вартості і платоспроможності, сьогодні маємо в місті уже близько 170 тисяч субсидіантів, і вважаємо, що цей інструмент ми повинні використати "на повну", тому розраховуємо більше, ніж на 200 тисяч найближчим часом субсидіантів і пропагандуємо цю тему. Звичайно, це не вичерпний перелік інструментів для того, щоб зменшити сьогодні навантаження на гаманець київської сім'ї, але тим не менш, він є і його треба використовувати.

Щодо якості послуги, ми створили інспекцію житлово-комунальних послуг. В принципі, така функція колись існувала на рівні держави. Ми на рівні муніципалітету її відновили, працюємо над тим, щоб в разі ненадання в повній мірі тих чи інших послуг, кияни отримували перерахунки. Таким чином, у нас за цей тільки в опалювальний сезон вже близько 100 мільйонів гривень перераховано киянам тільки за січень 11 мільйонів перерахунок зробили Київенерго, за січень місяць, пам'ятаєте.

Що плануємо? Про лічильники я вже сказав. Плануємо ми все ж таки ідеологічно підтримувати цілісність системи. Сьогодні Іван Васильович нам розказував про її складність, специфічність саме київської централізованої системи теплопостачання, енергозабезпечення, дійсно, альтернативи немає. Єдине, що ця система разом з генеруючими потужностями, разом з мережами вона вже зношуватися. Тенденція, відповідно, є... Її ламати при тих сьогоднішніх ресурсах, які є, фактично, неможливо. Тому сьогодні необхідні додаткові вливання, значні вливання в модернізацію теплової інфраструктури. Сьогодні потрібні теплоутилізатори, сьогодні потрібні нові горілки, сьогодні ми говоримо про гідромуфти. Це – генерація. Сьогодні ми хочемо після того, як завершимо кампанію з обладнання лічильниками, тотально зайнятися регулюванням споживання будинками тепла, тобто ІТП, автоматика регулювання в залежності від температурних параметрів вулиці – це наступне завдання. І це достатньо значні кошти, тому, дійсно, потрібні дешеві кошти, потрібні дешеві кредити, потрібні цільові державні програми для енергозабезпечення не тільки Києва, а і по всій Україні, і от за цим перспектива. Якщо ми не зможемо в найближчий час зробити наше енергетичне господарство більш ефективним, нам дуже складно буде справлятися з питаннями і тарифоутворення, і вартості комунальних послуг, і всіма решта. Тому я вважаю, що розгляд цього питання саме на цьому рівні дуже актуальний, і Київ має велике очікування від загострення цього питання на державному рівні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Петро Олександрович.

Я так розумію, що у нас основна доповідь, Олександр Валерійович, так, презентація: "Діяльність і перспективи розвитку та основні проблеми "Київенерго" як основного енергопостачальника столиці". Будь ласка.

ФОМЕНКО О.В. Уважаемые присутствующие, "Киевэнерго" является уникальной компанией не только из-за того, что работает на рынке столицы, но и по диверсификации видов своей деятельности. Компания занимается передачей и поставкой электрической энергии, производством тепловой энергии, электрической энергии, передачей и поставки тепловой энергии, а с недавних пор компания занимается рынком услуг горячего водоснабжения и теплоснабжения.

По поставке электрической энергии компания занимает монопольное положение на рынке столицы и 100 процентов поставляемой электроэнергии не зависимо от потребителя, бытовые либо юридические лица, 100 процентов, обеспечивает компания "Киевэнерго".

По поставке тепловой энергии мы занимаем 75 процентов рынка столицы. Есть небольшие компании и в том числе Дарницкая ТЭЦ, которая работает локально по тем узлам, где у них есть генерирующие мощности и соответственно своей потребитель.

Когенерация. Когенерация "Киевэнерго" представлена двумя станциями: ТЭЦ-5, ТЭЦ-6. Общее производство тепловой энергии на потребности города – более 50 процентов, оставшиеся 50 процентов мы вырабатываем котельными. И 30 процентов электрической энергии производятся двумя станциями, что составляет 30 процентов от общего потребления города Киева.

Также очень интересное направление и проект, имеющий дальнейшее развитие, это, конечно, утилизация отходов. Компания эксплуатирует завод "Энергия", который сегодня перерабатывает до 250 тысяч тонн мусора в городе и вырабатывает тепловой энергии до 25 гигакалорий в час круглогодично. То есть в прошлом году мы впервые микрорайон Позняки обеспечили горячей водой в летний период за счет мусоросжигательного завода "Энергия".

Немного по видам деятельности, поставка электрической энергии объединяет в себе передачу и поставку электрической энергии в городе Киеве, отпуск электроэнергии потребителям составляет более 8,5 миллиардов киловатт-часов в год. Физически это 13,2 километров линий 04-110 киловольт, 65 подстанция – 35-110 киловольт, более 220-и - ЛП 10 киловольт и более 300... до 3600-т ТП 10, 04 киловольт. Общая суммарная мощность оборудования составляет 7,7 мегавольт-ампера.

Основные приоритетные проекты развития – это реконструкция существующих объектов для повышения надежности качества электроснабжения, а также строительство новых объектов для покрытия роста нагрузок в городе Киеве.

Последние пять лет мы активно реконструируем сети, в том числе, и кабельные линии 04...10 киловольт, а хотелось бы отметить, в городе Киеве 90 процентов сетей являются в кабельном исполнении, подземном. То есть воздушные сети, практически, не применяются, остались не большие районы, это бывшие дачные поселки, то есть которые у нас тоже по стратегии должны каблироваться, то есть в городе Киеве, мы считаем, в столице страны воздушных линий как таковых не должно быть.

По когенерации. ТЭЦ-5, ТЭЦ-6. ТЭЦ-5 – является самой большой, я повторюсь, теплоэлектроцентралей Украины. Была построено в 71-м году, с себя представляет 4 энергетических блока, 2 блока по 100 мегаватт и 2 блока по 250 мегаватт, а так же 5 водогрейных котлов, которые работают в плановом режиме в пиковой нагрузке зимой. Общая суммарная мощность установленная – 700 мегаватт или 1874 гигакалорий в час.

ТЭЦ-6 – одна из самых молодых теплоэлектроцентралей в Украине, была введена в эксплуатацию в 81-м году, 2 блока по 250 мегаватт и 6 водогрейных котлов, общая суммарная мощность 50 мегаватт по электрической мощности и 1,7 тысяч гигакалорий в час – по тепловой. Основные приоритеты развития по когенерации – это реконструкция, капитальный ремонт существующего оборудования, реконструкция энергоэффективных проектов внедрения. Я повторюсь, в прошлом году, в позапрошлом году мы начали программу по энергоэффективности, которая была направлена на снижение как тепловой, так электрической энергии, а так же электроэнергии на собственные нужды. Мы практически все насосное оборудование обеспечили гидромурфтами, что дало до 30 процентов экономии электроэнергии по насосному оборудованию. Так же серьезный проект КРУЕ-330, новый

генератор, совершенно с новыми техническими параметрами, но а так же на ТЭЦ-6, ТЭЦ-5 мы закончили полностью реконструкцию химводоочистки на современном оборудовании – обратном осмосе.

Тепловая энергия. Направление поставки тепловой энергии представляет собой 182 котельни различной мощности, от квартальной котельни до станции теплоснабжения мощностями от 200 гигакалорий и выше в час. Общая суммарная мощность котельной составляет 5,1 тысячи гигакалорий час. Также компания эксплуатирует 1295 центральных тепловых пунктов, 1262 индивидуальных тепловых пункта и более 2,5 тысяч километров труб различных диаметров в двухтрубном исполнении. Поверьте, это развитие. Как сказал Петр Александрович, в 2012 году мы начали программу по установке счетчиков, ну наверное самый большой объем, конечно, в 2015 году мы установили больше 4 тысяч счетчиков, из них больше 3 тыячи за счет источников компании и за счет города около тысячи счетчиков. В этом году мы должны закончить полностью оснащение приборами учета весь полезный отпуск, за исключением тех домов, где это невозможно физически установить, это, как правило, ветхие 2-3-этажные дома, старые постройки без подвалов. Поэтому по этим домам отдельная будет программа, которую мы совместно городом будет отрабатывать.

Серьезный износ тепловых фондов в основных сетях, конечно, заставляет компанию направлять все инвестиции на реконструкцию тепловых сетей. Большое количество повреждений, огромные утечки тепловой энергии, поэтому одно из самых приоритетных заданий компании после установки учета – это, конечно, реабилитация тепловых сетей, повышение их надежности, снижение аварийности и снижении потерь в тепловых сетях.

Также компания разработала программу по укреплению тепловых источников. Мы считаем, что в городе Киеве должны быть базовые станции теплоснабжения, а мелкие котельные квартальные в дальнейшем после реконструкции крупных должны закрываться. И из 182 котельных по нашим расчетам в течении 7 лет должно остаться всего 60. Основные предпосылки – экономика, и второе – конечно экологическая составляющая. Кроме этого, мы прорабатываем вопрос применения "зеленой энергии", то есть применение щипы, применение пеллетов и сегодня совместно с городом мы разработали программу по наиболее приоритетным точкам установки таких котельных. Конечно же, здесь необходимо привлекать внешних инвесторов, которые смогут на прозрачных условиях применять свои технологии и подключаться к тепловым сетям "Киевэнерго" для выдачи "зеленой" тепловой энергии.

Утилизация отходов. В 2014 году завод... до 2014 года завод работал в единой точке бизнеса, то есть перерабатывал мусор, не выдавая тепловую энергию в сети, тепловые сети "Киевэнерго". В 2014 году мы провели строительство переемычки со станцией теплоснабжения "Позняки" и дало... что дало возможность в прошлом году уже выдавать первые гигакалории в сеть теплоснабжения.

Я повторюсь, в прошлое лето впервые компания обеспечила горячее водоснабжение микрорайона Позняков за счет завода "Энергия".

Дальнейшие шаги развития – это модернизация завода, увеличение возможности переработки мусора. Мы рассчитываем, что 25 процентов образованного мусора в городе Киеве будет перерабатываться на заводе "Энергия".

Немаловажный фактор – это экология. То есть на первом этапе при модернизации существующих четырех котлов мы, конечно же, проводим полную модернизацию и реконструкцию электрофильтров, что позволит снизить экологическую нагрузку, ну, и в дальнейшем будет очень серьезный проект, который сегодня прорабатывается, это комплексная химводоочистка дымовых газов.

В дальнейшем наш завод необходимо рассматривать как генерационную установку, основным видом топлива которого будет мусор, и возможность выдавать во внешнюю сеть не только тепловую энергию, но и электрическую энергию по "зеленому тарифу".

Развитие завода позволит нам заменить газ до 15 процентов от потребности города Киева на сегодняшний день. Открытые вопросы, которые сегодня возникли в отрасли, по поставкам электрической энергии. Это, конечно же, внедрение нового рынка электрической энергии, разделение передачи и поставки. И компания до начала разделения, конечно же, начала принимать меры по структурному преобразованию в компании. Мы сегодня разделили коммерческую дирекцию от функции передачи. То есть мы структурно готовимся к предстоящей работе нового рынка.

По поставкам тепловой энергии. До недавнего времени, конечно, были огромные проблемы с установлением тарифов и их экономической обоснованности.

Кроме этого, в прошлом году был серьезный рост газовой составляющей, а в городе Киеве 95 процентов тепловой энергии вырабатывается на газу. Поэтому, конечно, рост газа вызвал серьезный рост тарифа на тепловую энергию на горячую воду больше, чем в 2 раза.

К сожалению исторически сложившиеся фактически затраты компании, конечно, не покрываются за счет тарифа с одной стороны, с другой стороны нету пока системы, которая позволила бы подтягивать в тарифе все затраты, которые возникают в течении краткосрочном – месяц, квартал, это электроэнергия, это вода, это другие расходы, связанные с горюче-смазочными материалами и так дали.

Расчеты за газ. Применение спецсчетов и штатные санкции с "Нафтогазом" являются очень актуальными, я так понимаю, не только для "Киевэнерго", но и для всей отрасли, и поэтому, конечно, здесь нужна системная помощь и со стороны регулятора, и со стороны депутатского корпуса, со стороны города. Ну и конечно нужно смотреть в будущее, это, конечно, применение стимулирующего тарифообразования, в том числе и в тепле.

Сегодня, к сожалению, тарифы затраты плюс или затраты, они с одной стороны не дают возможности компании заниматься наиболее эффективно энергоэффективностью, с другой стороны, с другой стороны не дают возможности привлекать компании средства на внешних рынках для того, чтобы выполнять более амбициозно задачи по энергосбережению, по снижению своих валовых расходов, затрат, в том числе затратных первичных энергоресурсов, электроэнергетику и газ.

По ТЭЦ основной вопрос, конечно, касается роль ТЭЦ в новом рынке электроэнергии, особенно для тех ТЭЦ, которые работают на газу. Но сегодня не секрет, что газовая генерация является неконкурентна, сегодня очень высокая затратная часть по газу, а в частности ТЭЦ-5, ТЭЦ-6 95 процентов затрат, это топливное составляющее – газ и стоимость киловатт часа, стоимость гигакалорий очень чувствительные при любой колебании стоимости на газ.

Утилизация отходов. Конечно наш проект по заводу энергию, который позволил не только обеспечить теплоснабжение района, но и снизить на 15 процентов потребление газа, ну, дает, наверно, ответ, что все-таки мусоросжигание необходимо развивать, необходимо стимулировать, необходимо рассматривать как альтернативные источники энергии, как "зеленые" источники энергии для того, чтобы стимулировать привлечение инвестиций не только в развитие мусоросжигательных заводов, а их, к сожалению, всего один действующий на всю страну, ну, и, наверно, строительство новых заводов. Потому что это потенц... это колоссальнейший рынок, это колоссальнейшие объемы, которые могут позволить снижать

потребление газа, потребление электроэнергии, потребление угля во всех, без исключения, регионах.

Повышение тарифов. Отказ от субсидирования теплопоставляющих предприятий, ну, на графике, на моей презентации вы, наверно, видите рост тарифов на тепловую энергию, которое произошло за 2013-2015 года. Ну, и 2016 год мы взяли за основу те данные, которые были в меморандуме МВФ. Ну, и, наверно, видим, что наши переменные затраты в тарифе практически не изменились и рост тарифа произошел исключительно только из-за газовой составляющей: газовая составляющая в 2014 году – 169 гривен, уже в 2015 году – 392 гривны. Поэтому хотелось бы отметить, что при пересмотре структуры тарифов и при согласовании с местными органами самоуправления, конечно, нужно обращать внимание на те статьи затрат, которые являются объективными, это рост горюче смазочных материалов, это особое внимание к фонду оплаты труда, это рост электричества, это стоимость электрической энергии, стоимость воды, которые должны, конечно же, применяться синхронно и в тарифах на тепловую энергию. Потому что за счет энергоэффективности, к сожалению, динамику затрат, роста динамики затрат перекрыть очень сложно.

Мы представили компенсацию разницы тарифов, но мы видим практически, что 2016 год, я думаю, что "Киевэнерго" не исключение, все компании вышли на... ну, фактически "в ноль" по компенсации в разнице тарифов. По нашим расчетам в 2016 году разница в тарифах еще существует с учетом вот тех колебаний, которые я говорил, поэтому, конечно, нужно заострить внимание на этом вопросе. Необходимо ли рассматривать данную компенсацию и это станет бесповоротными убытками компании.

Расчеты за газ. Ну, в частности, компания "Киевэнерго" работает по всем видам деятельности без исключения через счета специального режима использования, как то по тепловой энергии, так и по электрической энергии.

По электрической энергии через пересчет согласно алгоритма установленного комиссией, расщепляются деньги на оплату в энергорынок и на оплату на нужды компании.

По тепловой энергии согласно 277 постановлению существует тоже алгоритм распределения, но не учитывается ряд факторов, как по ликвидности сбору средств, так и по времени наступления оплаты. То есть мы работаем по договору с НАК "Нафтогаз Украина", согласно которому мы должны платить в текущем месяце за потребленный газ. Население, понятно, что платит как минимум, через 20 дней после факта наступившего месяца, а то и больше. И, как правило, из нашей статистики население рассчитывается с компанией за потребленную тепловую энергию до августа месяца, это по факту. Ну, понятно, что нагрузка, социальная нагрузка теплового тарифа на семью огромная, и люди стараются равномерно распределять это в течение года.

Долги компании. На слайде видно динамика задолженности "Киевэнерго" перед НАК "Нафтогаз Украина" и динамика задолженности потребителей перед компанией "Киевэнерго". Хотелось бы отметить, что как раз применение 217 постановления, ну, наверное, вымыло у компании максимальные средства в пользу НАК "Нафтогаз Украина" и вот та разница, которая появилась сегодня, разница между дебиторско-кредиторской задолженностью, это легло таким серьезным грузом на компанию по невыполнению своих обязательств перед поставщиками других услуг.

Хотелось бы остановиться на стимулирующем тарифообразовании. Что такое в принципе стимулирующее тарифообразование? Понятно, что есть отрасль, есть финансово-хозяйственная деятельность, есть валовые затраты, ну и есть инвестсоставляющая, которая необходима для повышения эффективности работы компаний. В классической модели, конечно, привлечение инвестиций дает снижение затрат, снижение затрат следовательно

дает прибыль и прибыль дает... прибыль является источником на погашение задолженности, вернее, погашение кредитов, которые взяты под инвестиции.

В существующей системе тарифообразования привлечение инвестиций очень сложно, с одной стороны. С другой стороны, практически невозможно. Тем более, что отрасль за последние 20 лет настолько износилась, что сегодня сбалансировать за счет тарифа каждую статью затрат очень сложно. И будь то потери, будь то утечки или другие статьи затрат очень сложно, наверное, повесить все на тариф. И для этого необходимо какой-то фиксированный тариф, фиксированные затраты по статьям и возможность стимулировать компании на привлечение длинных денег на повышение эффективности. Что, с одной стороны, позволит не загружать тариф, с другой стороны, позволит, компаниям повышать эффективность работы компаний с последующей отдачей на более долгие периоды, 10, 20, 30, может быть 50 лет. Поэтому изменение тарифообразования в пользу стимулирующего, ну наверное, очень важно не только для компании, но и для отрасли.

Работа ТЭЦ в новом рынке электрической энергии. Ну на слайде я привел пример стоимости оптовой, рыночной цены и усредненной стоимости тарифа на производство электрической энергии по ряду ТЭЦ Украины. Ну хотелось бы отметить, что киевские ТЭЦ-5, ТЭЦ-6 не являются исключением, практически все ТЭЦ в новом рынке они будут неконкурентоспособны. И здесь есть 2 варианта, либо останавливать ТЭЦ, что вызовет серьезные социальные вопросы в части теплоснабжения, то есть станции придется работать только теплофикационной режиме без выработки электроэнергии, либо применение каких-либо стимулирующих мероприятий на поддержание работы станции. На сегодня в качестве примера физического ..... на экскурсии, что в этом году при профиците мощности мы работали минимальным составом, ТЭЦ-5 в частности работало всего одним малым, одним большим блоком с минимальной нагрузкой, в том числе, включая постоянно в работе было 2-3 водогрейных котла, которые несоизмеримы по эффективности работы, по расходу газа по отношению к блокам. Конечно, нужна соответствующая стимулирующая программа и она должна быть учтена все-таки при новой реформе, каким образом удерживать баланс цены-качества для станций, потому что ТЭЦ, они и строились ..... для того, чтобы удешевить производимую тепловую энергию с одной стороны, а с другой стороны киевский энергоузел, он уникален еще тем, что три ТЭЦ, которые сегодня работают, они балансировали рынок столицы, то есть пропускная способность зачастую сети НЭК "Укрэнерго" не позволяло выдать мощность по потребностям города, с одной стороны. С другой стороны, это очень сильно влияет на качество электроэнергии, как в части напряжения, так и в части реактивной мощности, то есть станции выполняли функцию регулирования реактивной мощности и останавливать станции для города Киева, это необходимые колоссальные инвестиции в сеть НЭК "Укрэнерго" для того, чтобы сбалансировать качество. Поэтому, конечно, станции нужно рассматривать не только в части экономики, но и в части качества электроснабжения города.

Вот на слайде явный пример, хороший пример, то есть это энергетическое кольцо города Киева с зонами теплоснабжения, ТЭЦ-5, ТЭЦ-6, Дарницкая ТЭЦ, ну и основные питающие линии сети 330 киловольт для города, которые находятся в едином кольце с тремя станциями – Дарницкая ТЭЦ, ТЭЦ-5, ТЭЦ-6.

Мы провели ряд проектов, в том числе, как и НЭК "Укрэнерго" и "Киевэнерго", вот в частности КРУЕ-330 киловольт дало нам возможность около 400 мегаватт мощности выдавать в сеть 110 киловольт в город для балансирования сети. Дальнейшие планы НЭК "Укрэнерго" по выдаче мощностей с атомных блок Центральной Украины, ну, позволит, наверно, тоже повышать качество электроснабжения, но не исключит возможности использования генерации в городе.

Ну, и по окончании хотелось бы акцентировать внимание на шести основных проблемах. Первое, это все-таки привести к экономически обоснованному уровню тарифы на тепловую энергию; внести изменения в алгоритм расщепления средств по спецсчетам, по 217-му постановлению; принять на законодательном уровне мораторий на отчисление штрафных санкций со стороны НАК "Нафтогаз" Украины при объективных причинах; внести изменения в Закон Украины про природные монополии с целью распространения стимулирующего тарифообразования не только в части дистрибуции, но и в когенерации, и теплоснабжении; создать при национальном регуляторе рабочую группу по разработке подзаконных актов в части стимулирующего тарифообразования; и предусмотреть в новом Законе про рынок электрической энергии роль ТЭЦ, которые сегодня выполняют функции централизованного теплоснабжения крупных городов; ну, и балансирование рынка в рамках собственных регионов.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Валерійович, дякую.

В мене є, якщо можна, я би хотів почути декілька цифр, фактично ми завершуємо опалювальний сезон, от такі фінансові показники у вас будуть по "Київенерго" на кінець опалювального сезону, який наскільки буде «рвати» дебет з кредитом.

Друга позиція. Який знос основних фондів у вас, щоб розуміти?

І третє. Ви прораховували, скільки вам потрібно інвестицій для того, щоб вирішити, образно кажучи, всі ключові проблеми, про які ви тільки що говорили?

ФОМЕНКО О.В. Спасибо за вопрос.

В частности работы по отопительному сезону, мы, к сожалению, ведем финансовую отчетность по календарным годам. Я хотел бы отметить, что у нас за первый квартал ожидаемые убытки по теплоснабжению составляют около 260 миллионов гривен. По прошлому году убытки компании, с учетом начисления сомнительных долгов – около 1,2 миллиарда гривен.

Что касается износа оборудования. Понятно, что нужно разделять, конечно, по видам деятельности. Если в электроснабжении износ составляет 50-55 процентов, то в теплоснабжении, конечно, износ огромный, он достигает 80 процентов. И есть ряд сетей, которые сегодня имеют 100-процентный износ. У нас есть приоритетность, конечно, в реконструкции этих объектов, конечно, инвестиций не хватает. В частности, с 2012 по сегодняшний день мы в части теплоснабжения вложили около 2 миллиардов гривен. Потребность в инвестициях в теплоснабжение без учета строительства новых объектов, это котельных новых, тепловых сетей, составляет около 600 миллионов долларов в течение 3-5 лет. Понятно, что физически за год такие инвестиции освоить невозможно, поэтому мы рассчитываем, конечно, на краткосрочный период.

Да, это сети и существующие объекты по производству тепловой энергии.

Станции ТЭЦ-5, ТЭЦ-6 имеют тоже износ значительный, но не такой критичный, конечно, как в теплоснабжении, до 60 процентов. Мы наиболее критичные узлы в последние годы сделали такие достаточно агрессивные инвестиции и в части энергосбережения, и в части

тех объектов, которые я назвал, поэтому, конечно, износ здесь большой, но не критичный. Конечно, основное направление, там, где необходимы агрессивные инвестиции, это, конечно, тепловые сети.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Голова НКРЕ Дмитро Володимирович Вовк, будь ласка.

ВОВК Д.В. Дякую за надане слово.

Дуже приємно, що сьогодні двічі підприємство і КМДА згадало про прорив у забезпеченні обліку. Це з минулого квітня було пріоритетом для комісії по всім підприємствам за дуже короткий строк досягнути стовідсоткового покриття комерційним обліком. Протягом досить тривалого періоду часу облік в місті Києві знаходився на рівні 30 відсотків, що не дозволяло розрахувати баланс виробництва, споживання і зрозуміти, які є технічні втрати, нормативні, понаднормативні, і які комерційні втрати. За минулий рік «Київенерго» було одним із лідерів по підвищенню відсотку покриття, на цей рік спільно з КМДА інвестиційна програма, що була погоджена комісією, включає досягнення стовідсоткового рівня обліку.

Після того, як буде досягнуто стовідсотковий рівень обліку, інше стратегічне рішення комісії, що наступні кілька років будуть всі підприємства, у тому числі, «Київенерго» імплементувати цей порядок, я його називаю, боротьби з понаднормативними втратами. З минулого року ми намагалися переконати Кабінет Міністрів прийняти таку методику, яка включала б операційні, технічні, інвестиційні заходи для зменшення втрат теплової енергії.

Якщо дуже спрощено, це п'ятирічний план, в тому числі, включення понаднормативних втрат і з іншими обов'язками для компанії для того, щоб зменшити від фактичного рівня, який є, до якогось адекватного рівня втрати. Такий порядок у зв'язку з тим, що Кабміном не приймався, ми вирішили його самостійно прийняти для своїх ліцензіатів.

Чому ми наполягали на тому, що це був кабмінівський документ? Для того, щоб він розповсюджувався на всі підприємства, а не лише на наших ліцензіатів. В кінці кінців для всіх великих підприємств наша методика є чинною, і рекомендую долучитися до її державної реєстрації і виконання.

Інша стратегічна річ, це все ж таки відхід від методики витрати плюс, перехід до методики стимулюючого регулювання. Нам дуже прикро, що ми подали проект закону, який передбачав стимулююче регулювання для підприємств в сфері тепlopостачання та водopостачання централізовано, але Кабмін чомусь прийняв рішення його і скасував. Ми будемо повторно його подавати, щоб була юридична можливість переходити до стимулюючого тарифоутворення у сфері тепла та води.

Якщо перейти до практичних питань, що були оголошені паном Фоменко. Було 6 пунктів, я пропоную пройти по всім ним так, щоб було зрозуміло яка позиція комісії, де ми повністю погоджуємось з якимись уточненнями, де не підтримуємо взагалі.

Перший пункт, це стягнення боргів з тепlopостачальних підприємств за спожитий газ. Пропоноване рішення – необхідно було б прийняти законопроект реєстр. № 2706 у другому читанні. Суть – це мораторій нарахування штрафних санкцій за минулі періоди. Я вважаю, що вирішення цієї проблеми може полягати, зразу два пункти можна об'єднати, якщо буде

передбачено в бюджеті різниця в тарифах, але лише за період до встановлення економічно обґрунтованих тарифів комісією, а не на 01.2016 або 01.07.2016 лише додати встановлення тарифів в комісію, має бути проведений кліринг і нарахування штрафних санкцій з боку «Нафтогазу», з моєї точки зору, неприпустимо.

При цьому, в цьому проекті закону не має бути ніяких мораторіїв на борги, що виникли після дати впровадження економічно обґрунтованих тарифів.

Є певні перегиби, з моєї точки зору, з боку "Нафтогазу", а саме – дата розрахунків та штрафні санкції у випадку відхилення від договірної дати розрахунків. На сьогоднішній день це 20-е число наступного місяця та подвійна ставка НБУ. На скільки я знаю, в «Нафтогазі» вже прийняте рішення про 25-й день розрахунків і майже прийняте рішення про зменшення штрафних санкцій до рівня однієї облікової ставки НБУ. Це вже буде комерційно справедливо, буде відповідати вартості капіталу, більше того, це буде дзеркально як і для промислових споживачів та бюджету у «Київенерго». Тобто якщо розглядати весь ланцюг, то з боку споживачів всі крім населення мають штрафні санкції, а на ланці «Київенерго» - «Нафтогаз» штрафні санкції були значно вищі. Якщо їх вирівняти, одна облікова ставка і тут одна облікова ставка це буде вже справедливо.

По санкціям для побутових споживачів, я думаю, що народні депутати зараз не будуть готові таке рішення приймати, тому можливо треба робити коригування на частку побутових споживачів, до яких неможливо застосувати штрафні санкції. Таким чином, на перші два питання я позицію комісії, думаю, що доніс.

Третій пункт. Запровадження спеціальних рахунків, примусове вилучення обігових коштів. Мова іде про 217 Постанову. 217 Постанова за словами керівників підприємств працює за однієї умови: рівень зборів має бути 100 відсотків і не має бути понаднормативних втрат. Тобто для тих підприємств, які працюють в нормативних межах, для них проблеми з 217 Постановою немає. Але у нас є значна кількість підприємств, які не досягають 100-відсоткових зборів, і на те можуть бути об'єктивні і необ'єктивні причини.

І друга проблема – понаднормативні втрати. Для того, щоб підприємства могли працювати, ми допомагали Мінрегіону прийняти постанову і переконати МВФ, що має бути граничний норматив, який покриває витрати на фонд оплати праці і протягом опалювального періоду він має бути забезпечений. Це така мінімальна подушка безпеки для підприємства. І все інше вже мало бути як би досягненням менеджменту. На жаль, бачимо, що за один сезон це не відбулося. І скоріше всього треба збільшувати термін дії та елементи, що включаються до цього нормативу "енгра". Додавати туди інвестиційну програму, інакше, якщо як тільки кошти на Фонд оплати праці, інвестиційна програма не виконується, тобто, що найменше, треба додавати інвестиційну програму. І друге, це захищати погашення кредитів міжнародними фінансовими організаціями.

Як ви задали питання і відповів представник компанії, рівень зносу значний і на сьогоднішній день у нас є лише кілька міжнародних фінансових організацій, що готові і розуміють, готові вкладати кошти в оптимізацію, але якщо 217 постанова буде в редакції, в лапках, «Нафтогазу» і не буде можливості розрахуватися по кредитам, по відсоткам заплатити, це буде означати дефолт перед EBRD, перед Світовим банком і вони не будуть готові розглядати нові кредитні угоди.

Тому по 217-й наша пропозиція – додати інвестиційні програми, додати міжнародні фінансові організації для тих підприємств, які у них є.

Не досконала система тарифоутворень, необхідність запровадження стимулюючих принципів. Вже прокоментував, ми категорично підтримуємо перехід до стимулюючого

тарифоутворення, тому що лише при ньому є умови побачити оптимізацію з боку підприємств, інакше вони завжди зацікавлені в підвищенні фактичних своїх витрат. Друге, це створює умови для інвестування. Третє, це на довгостроковому періоді означатиме менший рівень тарифу для наших споживачів.

На простому прикладі можна пояснити. Якщо необхідно проінвестувати 100 гривень, є потреба в 100 гривнях інвестиції в базовий рік, "кост плюс" - це означатиме 100 гривень в тариф відразу в перший же рік, при стимулюючому тарифоутворенні це буде означати лише амортизацію, наприклад, що 50 років це 2 гривні, і якщо це залучені кошти підприємством, наприклад, 10, 15 чи 20 відсотків, це буде майже в 2, в 5 разів дешевше, ніж при "кост плюс", при цьому при "кост плюс" завжди є проблеми щодо доцільності, щодо того, «чашка з орнаментом була чи без орнаменту» і яка її вартість. При стимулюючому тарифоутворенні ми задаємо рамки. Перша рамка, має бути ефективність і тарифи мають зростати не на рівень інфляції щорічно, а на рівень інфляції мінус якийсь показник ефективності, для того, щоб підприємство не зменшило свої витрати до нуля, ми підпираємо це знизу показниками якості. Таким чином, як в інших регуляторах це називається "коменден контрол" задавай цілі і контролюй їх виконання, замість того, щоб створювати мегапотужний штат комісії і контролювати всі витрати. У всіх країнах вже і по дистрибуції, по магістральним мережам і по генерації прийшли до стимулюючого тарифоутворення.

Тому наша стратегічна мета – в 16-му році забезпечити всю нормативну базу і з 01.01.17 щоб були вже і магістральні і дистрибуційні мережі в електриці, в газі, в теплі, в воді з прикладами стимулюючих тарифів. Подивитись на пілот, вивчити, які є проблеми, які є вади, виправити і працювати лише в такій парадигмі тарифоутворень.

П'ятий, останній пункт, я так розумію, запровадження спецрахунків в виробництві електричної енергії. Мабуть, не зовсім коректно було висвітлено паном Фоменком ситуація із заборгованістю за «електричний» газ. Тарифи на електричну енергію, на виробництво електричної енергії ТЕЦ завжди формувалося економічно обґрунтовано, включалися ринкові ціни на ресурс, на газ. І чому виникла потреба у запровадженні цих спецрахунків? Станом на серпень 2015 року заборгованість енергоринку, це єдиний покупець у «Київенерго» по електричній енергії було 300 мільйонів за електричну енергію, а перед НАК «Нафтогаз» за «електричний» газ була 2,5 мільярди гривень. Єдиною причиною, що ми можемо подумати, яка причина нерозрахунків, – це небажання або бажання прикрити якісь інші дірки, що є неправильним з точки зору ліцензійних умов, тому що не має бути ніяких перехресних субсидіювань. Тому була ідея запровадити ці спецрахунки з метою вирівнювання цієї заборгованості.

Значить, на сьогоднішній день за результатами звірки вже за лютий місяць заборгованість перед НАК «Нафтогаз України» у «Київенерго» по «електричному» газу складає нуль. І якщо я правильно читаю цей пункт в інтерпретації «Київенерго», вони звертаються до комісії, до депутатів врегулювати заборгованість на ринку електричної енергії з ДП «Енергоринок». Це стратегічно, зробити реструктуризацію цих боргів або списання, в будь-якому випадку дати якийсь механізм. А короткостроково – це надати аванси від «Енергоринку», щоб заборгованість, яка є з боку «Енергоринку», була такою ж як рівень авансів, тоді у них обігові кошти будуть вирівняні.

Тобто якщо в серпні баланс був 2,2 мільярди гривень на користь компаній, ми за цей сезон змогли ситуацію виправити навіть на користь держави плюс 0,3. Тепер, мабуть, справедливо буде вирівняти ситуацію і чекати законодавчого врегулювання по всім боргам на ринку електричної енергії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитро Володимировичу.

Я єдине хочу сказати, що у нас по-моєму з подачі «Нафтогазу» стала така дуже модна тема вартості грошей, яка у нас обговорюється. І з однієї сторони, це правильно. Але коли ми починаємо оцінювати з іншої сторони вартість грошей, які отримують у вигляді заробітної плати бюджетники, там і пенсіонери, і тут теж ми повинні розуміти якісь баланси, тому що ми кидаємося в одні крайнощі, забуваємо, заради чого вся ця система і вся ця інфраструктура існує.

І я хотів би проінформувати моїх колег народних депутатів України, що на засіданні Ради ринку електричної енергії обговорювалась тема виходу із ситуації по погашенню боргів. Наскільки мене там проінформували, що створена площадка дискусійна, робоча група при НКРЕ. Я вам хочу подякувати за участь всіх учасників ринку для того, щоб знайти цей механізм, цей інструмент, тому що він до кінця не зрозумілий. І нас як комітет, і один комітет, і другий комітет, члени чи стейкхолдери, Державного підприємства «Енергоринок» запросили до участі в цій робочій групі як від ПЕКовського комітету, так і від Комітету житлово-комунальної політики для того, щоб спільно з народними депутатами, спільно з НКРЕ і спільно з учасниками енергоринку відпрацювати цей механізм, який до сьогоднішнього дня поки що не відпрацьований.

Будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Якщо можна, щоб ми потім не верталися до того. Я би хотів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підлісецький Лев Теофілович, народний депутат України, голова підкомітету.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Пан Фоменко і Вовк Дмитро уже кілька разів згадали питання стимулюючого тарифоутворення. Насправді, ми обговорювали вже в комітеті стимулююче тарифоутворення на робочій групі щодо експерименту, який пропонувався НКРЕ для застосування обленерго. І я хотів, власне, думаю, що доцільно, насправді можливо зробити великі дискусії щодо стимулюючого тарифоутворення в цілому по всіх галузях, не тільки для окремого обленерго, а для теплопостачання і інших галузей, і водопостачання.

Я би хотів просто запитати вашу думку, користуючись нагодою, ваше бачення щодо стимулюючого тарифоутворення, воно би мало застосовуватись до нових інвестицій чи вже до вартості активів, які є на сьогоднішній день? Наскільки мені здається, тут ключове питання є і власне і дискусія в тому. Якщо можна, прокоментуйте. Дякую.

ФОМЕНКО О.В. Ну, стимулирующее тарифообразование оно касается не только инвестиций, но и, наверное, снижения или повышения эффективности валовых расходов, которые существуют. Поэтому в части если инвестиций брать возврат на вложенный капитал, там на старые либо на новые активы, это такая дискуссионная тематика, которая зачастую обсуждалась на уровне регулятора. Но нельзя ставку на вложенный капитал на

старые активы тоже оставляют нулевой. Можно делать ее различной на новые либо на старые, но это является источником будущих инвестиций и старые, и новые. Поэтому это дискуссионный вопрос, который, мне кажется, что стимулирующее тарифообразование нужно рассматривать с точки зрения системы, системы повышения эффективности, системы повышения качества, системы сдерживания роста либо сдерживания вообще тарифов. Вот моя позиция такая.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я запрошую до слова Бабак Альону Валеріївну, заступника голови Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства. Будь ласка.

БАБАК А.В. Дякую.

Шановний пане головуєчий, шановні учасники комітетських слухань, дозвольте спершу подякувати за можливість бути сьогодні тут, тому що я представляю не Комітет ПЕК, а Комітет будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства. І тому, звичайно, я буду сьогодні говорити про сферу теплопостачання.

Дуже символічно, що обрано майданчиком для проведення цього комітету фактично територію «Київенерго». Буквально місяць назад саме, знову ж таки на території «Київенерго» була проведена нарада з представниками «Теплоенерго» з різних міст України, на якій присутні заступники директорів з економічних питань, бухгалтери, економісти. І ми обговорювали вже те, що ми очікували фактично від уряду ще з квітня минулого року, саме план дій з визначенням відповідальних і терміном, коли, що має бути виконано. І, до речі, теплопостачальні підприємства після цієї нашої наради сформуливали такий план дій, навіть визначивши, хто що має зробити і в який термін.

І коли ми сьогодні з вами чуємо дуже багато різних ініціатив, які проводяться як на базі НКРЕ, на базі міністерства одного, другого, я маю на увазі Міністерства відомчого вашого енергетичного, Міністерство регіонального розвитку, будівництва, ми, на жаль, сьогодні... От я зараз себе навіть десь, скажімо так, асоціую з представниками галузі теплопостачальної, де бачимо, що немає зрушень управлінського плану, тобто навіть не законодавчих зрушень, а управлінських. На рівні уряду, на жаль, відсутній план дій по вирішенню ключових питань, які сьогодні тут піднімалися. І якщо ви зараз подивитесь, коли був зареєстрований проект Закону № 2706 фактично про ті штрафні санкції, про мораторій, це був квітень 2015 року. Саме з того часу розпочався такий надзвичайно активний діалог по проблематиці теплопостачальних підприємств з МВФ і з усіма нашими міністерствами, включаючи Міністерство фінансів, яке також відповідає за фінансування в цілому і по покриттю зобов'язань держави перед цими підприємствами. І, на жаль, до сьогоднішнього дня ми так і не бачимо, дійсно, Плану дій уряду по вирішенню проблемних питань.

Дозвольте я ще раз узагальню саме ті питання, які були підняті підприємствами, і які я хочу, щоб також були зафіксовані під стенограму наших комітетських слухань для того, щоб звернутись до уряду від двох комітетів, також як рішення цього слухання, щоб ми почули, хто відповідальний в уряді за вирішення поставлених нами питань і коли термін вирішення цього питання.

Ну, перше, що хочеться сказати. Це те, що ми з вами в черговий раз бачимо, що уряд з МВФ дискутує фіскальну економічну політику, в якій приділяється дуже значна увага

«Нафтогазу України» і ліквідації його дефіциту. Але ми не бачимо жодним чином врегулювання проблематики підприємств інших галузей. Тобто ми реформуємо одну енергетичну сферу і повністю руйнуємо інші, зокрема сферу теплопостачання, водопостачання і електропостачання як таку, що залежить від водопровідної каналізаційної галузі. Про що ідеться мова.

Перше. До сьогоднішнього дня так і немає у нас порядку реструктуризації часткового списання заборгованості "Теплоенерго" та водоканалів за газ та електроенергію, включаючи заборгованість зі штрафних санкцій. На сьогоднішній день сума штрафних санкцій лише водоканалів і "Теплоенерго" перед "Нафтогазом" і електропостачальними компаніями становить 4,1 мільярда гривень, це тільки штрафні санкції, я не кажу про основну суму заборгованості. Це ті штрафні санкції, які визнані рішеннями судів і по яких сьогодні виконавча служба стягує, фактично які намагаються стягнути. В результаті цього рахунки практично більшості підприємств теплопостачальних сьогодні заблоковані. Тобто підприємства для того, щоб працювати відкривають постійно в нових банках рахунки до того, поки не прийде... Окремі підприємства мені вже зазначили, що мають відкрити 20 рахунків, чекають нового приходу виконавчої служби, щоб відкрити в 21-му банку рахунок для того, щоб продовжувати діяльність.

Відповідно ми розуміємо, що цей порядок має бути прийнятий для того, щоб ми, як я розумію, там буде частина передбачена, щоб реструктуризація відбувалась як в часі, так і по штрафних санкціях часткове списання має відбутись. Також має бути відшкодування цих штрафних санкцій з бюджетів різних рівнів того, що борги були у підприємств в наслідок заборгованості бюджетів усіх рівнів. Наприклад, держава боргувала по різниці в тарифах. Ви всі пам'ятаєте, що компенсація по різниці в тарифах в минулому році в обсязі 5,6 мільярда пройшла лише в грудні. Тобто весь рік підприємства працювали, накопичуючи борги і штрафні санкції у той час, як погашення з державного бюджету прийшло лише в грудні.

У нас так само є заборгованість бюджетів... державного бюджету по розрахунках бюджетних організацій, це таких як і СБУ, і прокуратура, і податкова. Якщо ви побачите зараз судові тяжби "Теплоенерго" з державою, це саме... по стягненню заборгованості минулих періодів бюджетних установ державних по розрахунках. Грошей, звичайно, у бюджеті немає. Отже, нам необхідно, щоб був порядок з чітким визначенням, яка частка реструктуризованої заборгованості має відшкодуватись з державного бюджету, зокрема вже 2016 року. Отже, нам потрібні чіткі суми для того, щоб вони були Урядом подані до Верховної Ради.

Нам необхідно, щоб "Нафтогаз" і електропостачальні компанії сьогодні припинили нарахування фінансових санкцій, борг комунальних підприємств, що підлягає реструктуризації та погашенню з одночасним розблокуванням рахунків комунальних підприємств виконавчою службою. Ви всі знаєте, що виконавча служба сама не розблокує рахунки, тому що вона виконує ухвалу суду, але це може зробити лише той, хто подав позов до комунального підприємства, це "Нафтогаз" або енергопостачальні компанії. Тобто нам необхідно припинити блокування рахунку до терміну, коли уряд прийме порядок реструктуризації, списання боргів. Ми повинні всі бути в рівних правилах гри. Ми мусимо зрозуміти, де ми ставимо межу, де є старий борг, який підлягає реструктуризації і частковому списанню, а де ми повинні працювати і очікувати стовідсоткового збору, як ви сказали, і планових розрахунків. Без цього, вважаю, що будь-які реформи будуть неефективними, оскільки "Нафтогаз" може вам навіть сьогодні сказати, що вони рахують, що з ними розрахунок іде лише на 30 відсотків від поточних платежів. Тому що все, що надходить понад цю суму, враховується як погашення старих боргів. Але штрафні санкції нараховуються щодня.

Що значить, ні. Нараховуються щодня, і ви знаєте, що ви вже подали до деяких підприємств по 15-му року штрафні санкції, не виконуючи норми Закону 423, коли ви повинні були навіть списати частково штрафні санкції. А ви не списали. Більше того, подали на ті суми до суду. І ви знаєте, що у вас ідуть зараз судові рішення, підприємства виграють за те, що ви не виконали норму закону. При тому ви їм погрожуєте, що в касаційній інстанції у вас абсолютно скрізь виграш. І зараз ми побачимо, як чергове підприємство піде в касацію і побачимо, що там відбудеться. Але однозначно Рада приймала закони, але у нас є підприємства державні, які мають можливість не виконувати рішення законів і призводять до того і більше того нараховують штрафні санкції там, де мали їх списувати.

Абсолютно однозначно всі сьогодні теплопостачальні підприємства наголошують на терміновому внесенні змін до договорів з "Нафтогазом", де дата розрахунків має бути не 15 число кожного місяця наступного за розрахунковим, а таким самим, яким є дата, коли є дата розрахунків споживачів за теплову енергію, або 20, або 25 число, оскільки 25 число – це є у нас дата розрахунків держави по пільгах і субсидіях. Тобто має бути єдина дата по розрахунках всіх суб'єктів господарювання на ринку. Це так само рішення, яке може прийняти Уряд сьогодні і не треба жодних законів.

Далі, ми вважаємо, що абсолютно необхідно погасити заборгованість з різниці в тарифах, яка була не в повному обсязі покрита в минулому році. І це, знову ж таки, уряд має подати розрахунок до Верховної Ради для того, щоби включити відповідну суму в бюджет. За даними Мінрегіонбуду ця сума становить 1,5 мільярди гривень. Це різниця в тарифах по населенню.

Мінрегіонбуд також має статистику щодо різниці в тарифах по бюджетних організаціях, вона становить близько двох мільярдів гривень. На жаль, не було механізму покриття такої різниці в бюджеті, але вона сьогодні існує.

Вважають абсолютно всі теплопостачальні підприємства і наш комітет, що ми мусимо відійти від клірингових розрахунків на грошові виплати комунальним підприємствам субсидій і пільг, щоби зупинити практику не підписання протоколів "Нафтогазом" в разі неможливості завершення клірингових операцій з бюджетом і створення штучних боргів бюджету по субсидіям і пільгам.

Ви всі знаєте, що сьогодні є надзвичайно складна ситуація, ви знаєте, що половина суми, необхідної для погашення бюджету по субсидіях і пільгах за січень не надійшла підприємствам, і ці борги продовжуються кожного місяця. Ви всі знаєте також, що навіть після внесення зміни до 20-ї постанови по субсидіях і пільгах, коли "Нафтогазу" надали можливість закривати клірингові розрахунки по ПДВ, чого у них не було, у казначейства не було можливості виконати це у повній мірі, тому що щось там було недораховано. Буквально, нещодавно була чергова зміна внесена, але весь цей час "Нафтогаз" не міг підписувати протоколи підприємствам і не було проведено субсидії і пільги навіть на сьогоднішній день. І 20-а постанова до сьогоднішнього дня не діє, в "Голосі України" ще не надруковані останні зміни.

Тобто у нас іде системна проблема з розрахунками через наявність клірингових операцій, які є хибними, і в умовах, коли ми з вами забули про бартер і все решту, ми мусимо забути і про кліринг із субсидіями і пільгами, мусимо перейти на грошові розрахунки. І не мати у нас в заручниках всієї теплопостачальної галузі у "Нафтогазу України".

Далі, абсолютно необхідно відмінити усі норми підзаконних актів щодо авансової оплати за газ та електричну енергію як такі, що створюють економічне навантаження на споживачів в умовах зубожіння населення, давайте прямо це говорити, 35,4 відсотки сімей вже мають субсидії, до кінця року з прогнозом зміни цін на електроенергію, тепло і газ ми будемо мати

з вами 50 відсотків. Мати вимогу платити авансом за транспортування газу або за електроенергію – це є абсолютним нонсенсом в таких умовах в нашій державі. Люди мають проблему заплатити поточні розрахунки, перекладати на них навантаження по авансовій передоплаті є повним нонсенсом. Це в контексті нашої теми теплопостачальних підприємств мова іде про те, що теплопостачальні підприємства, які є прямими споживачами, також повинні сплачувати наперед авансом за транспортування і розподіл газу. Питання: звідки вони мають це взяти? Питання до наших представників Уряду, НКРЕКП: навіть при сто процентній платі споживачів по поточних рахунках в нас не буде коштів для того, щоби заплатити авансом за електроенергію і розподіл і транспортування газу.

Я хочу сказати, що я забула сказати, але хочу звернути увагу всіх шановних учасників наших слухань на проблему зі штрафними санкціями в умовах неповноти розрахунків держави по субсидіях і пільгах. Я хочу вам показати документ. Це називається додаткова угода, яку надіслав "Нафтогаз України" всім комунальним підприємствам теплопостачання і сказав, що у разі, якщо ви не підпишете цю додаткову угоду, фактично ви не будете мати можливості укласти з нами договір з 1 квітня по новій ціні на газ. Про що йдеться в цій додатковій угоді? Про те, що "Нафтогаз" просить добровільно теплопостачальні підприємства прийняти умову, що вони не проти сплати штрафних санкцій у разі, якщо держава не розрахується по пільгах і субсидіях. Тобто, не обмежуючись обов'язком споживача сплатити на користь постачальника неустойку, штраф, пеню, платежі відповідно до 625 статті Цивільного кодексу, незважаючи на те, що були укладені договори і організація, і організовані платежі по субсидіях і пільгах. Я можу всім сказати про те, що я подала до Антимонопольного комітету подання про порушення антимонопольного законодавства, я знаю, що вже львівське відділення Антимонопольного комітету взяли цю справу і будуть розглядати її по суті, як дійсно таку, що є примушенням до зловживання монополієм становити однією із суб'єктів і про примусове, про примус укладення договору, який підприємства сьогодні абсолютно не готові підписувати, а це є наслідком, ця угода є наслідком того, що в Сумській області і в Львівській у нас є прецеденти, коли підприємства відстояли в суді те, що вони не повинні сплачувати штрафні санкції у разі, якщо держава їм заборгувала по своїх платежах. Але "Нафтогаз" вирішив, що він має можливість в інший шлях, перед тим, як укласти договір на чергову поставку газу з 1 квітня по новій ціні, примусити підписати таку додаткову угоду.

Тобто у нас відбувається в державі безпрецедентне порушення антимонопольного законодавства одним із суб'єктів господарювання, який просто всіх на коліна ставить і зловживає своїм положенням.

При цьому теплопостачальні підприємства сьогодні також розуміють, що вони не готові до чергового механістичного підвищення тарифів на теплову енергію в наслідок підвищення ціни на газ без дійсно кардинального підходу у питаннях інвестицій. Ми не можемо далі жити при інвестиційному горизонті, інвестиційних програм терміном на 1 рік. Інвестиційні програми мають бути 5-15 років. Чому я кажу про 15 років, тому що Україна стала членом підписання протоколу країн ООН по сталому розвитку, і є певні цілі в енергетичній сфері, які ми повинні виконати до 2030 року. Отже, ми повинні бачити перспективу і горизонт, інвестиційні, що буде з системами теплопостачання, водо-, енергопостачання в перспективі на 15 років і побачити тариф і встановлення тарифів виключно в прив'язці до інвестиційних програм. Усі інженери теплопостачальних підприємств висловили свою абсолютне незадоволення тою політикою, яку впроваджувала Національна комісія в частині того, що інвестпрограми включали як пріоритет встановлення лічильників. Встановлення лічильників не є інвестиційною програмою, це є абсолютна умова господарювання, але всі гроші, які сьогодні були в інвестпрограмах, спрямовувати на встановлення лічильників, це є абсолютно ненормально. Для цього в державі, вважаю, має бути створена окрема кредитна лінія для того, щоб протягом одного року усі підприємства-монополісти водо-, теплопостачальні підприємства встановили засоби обліку і протягом 5 років через тарифи їх відшкодували, а не формувати нашу інвестполітику, інвестпрограми тільки на встановлення засобів обліку,

це є ненормально. Коли у нас така є надзвичайна неефективність, вважати, що ми будемо інвестпрограми тільки на інвестиції, на облік, це є ненормальна практика.

Тому вважаємо, що інвестпідходи мають бути спрощені в частини формування інвестиційних програм в той час, як можна посилити персональну відповідальність менеджерів за досягнення цільових показників інвестиційних програм по зменшенню неефективності.

Також ми вважаємо, що сьогодні необхідно розробити механізм надання субсидій малозабезпеченим на інвестиції в енергоефективність житлових будинків та подати зміни до Державного бюджету на 16-й рік. Тому що, на жаль, ми не можемо сьогодні говорити про те, що споживач буде регулювати своє споживання в умовах, коли дійсно вже 40 відсотків населення фактично на субсидіях. Ці люди не мають можливості вкладати кошти на капітальні інвестиції з підвищення енергоефективності будівель, тому тут мають бути державні механізми орієнтовані на те, щоб люди, які отримують субсидії, також були зацікавлені в інвестиціях в ефективність будівель.

Також нам потрібно сьогодні врегулювати весь комплекс питань по тому, що нам робити із споживачами, коли вони не платять, тобто розділити ситуацію, коли споживач дійсно не отримав зарплату чи пенсію вчасно, ну, пенсія в нас більш-менш вчасно, але в нас ще є випадки, коли заробітна плата невчасно виплачується, і ті ситуації, коли люди просто не платять. І тут, можливо, повертатися до тих непопулярних дій, які були досить давно, але вони були у нас, коли так само були надзвичайні, велика ситуація з неплатежами, коли не дозволялося проводити операції з майном без розрахунків за комунальні послуги в повному обсязі. Можливо, і такі речі треба робити, тобто якщо ідуть операції купівлі-продажу майна і так далі, тут необхідно так само нам вирішувати, щоби повністю були здійснені розрахунки за комунальні послуги.

І в підсумку я хочу ще раз сказати, що є чіткі речі, які мають бути виконані сьогодні, але, на жаль, з боку уряду немає закріплених відповідальних і немає термінів, коли мають бути виконані ті чи інші речі. Тому велике прохання, щоби в рішенні наших слухань було озвучено, що, в першу чергу, Верховна Рада як орган контролю за діяльністю уряду вимагає від уряду плану дій по врегулюванню проблемних питань з визначенням відповідальних і термінів вирішення. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Валеріївна, дякую.

Іван Васильович Плачков.

ПЛАЧКОВ І.В. Спасибо большое.

Если вы позволите, я хочу к доске подойти и хочу просто, учитывая то, что мало времени акцентировать внимание на четыре таких момента, только акцентировать, потому что их обсуждать очень долго. И те моменты, которые я считаю, на сегодняшний день являются основными причинами, во многом основными причинами той ситуации в топливно-энергетическом комплексе.

Но вначале я хочу прокомментировать вот то, что Алена Валериевна говорила по поводу "Нафтогаза". Вы знаете, были времена и хуже. Алена Валериевна, на много. Потому что "Нафтогаз" – это всегда священная корова страны, всегда первый руководитель страны ее

держал рядом с собой и, что мы понимаем, что без согласования "Нафтогаз" ничего не делает.

В свое время, в 90-е годы, тогда было либеральный рынок газа, как никогда, вот Алексей Юрьевич помнит, было очень много поставщиков, в том числе и "Нафтогаз", при чем все мы выбирали, кто является поставщиками. Но когда было дозволено "Нафтогазу" в договоре заключенным с "Киевэнерго", поставлять газ, какой-то объем, фиксировать его в долларах, фиксировать по цене, и на конец месяца мы проводили там 2-го – 3-го акт сверки и долг перед "Нафтогазом" фиксировался в долларах, не в гривнах, как сейчас, если инфляция, она параллельно идет и потребители, а в долларах, и теплоснабжающие организации были должны как "Нафтогазу", так и трейдерам которых было очень много, в долларах. Представляете какая ситуация была. Вот тогда и произошло полное уничтожение в какой-то степени вот этого комплекса, потому что оно долгие годы, где-то несколько лет, я помню, это было, потом перевели этот долг в гривны и мы рассчитывались, эти долги были огромные и тогда это был самый большой удар по комплексу теплоснабжения, ну и сегодня естественно это, к сожалению, традиции продолжают и всегда "Нафтогаз" доминирует, ставит условия в какой-то степени, которые не соответствуют, и мы имеем продолжение этих результатов.

Но я бы хотел просто обратить внимание на несколько моментов. Первое, что касается НКРЭ.

Когда создавалось НКРЭ и когда мы переходили от жесткого регулируемого рынка поставки электроэнергии "Укрэнерго" и когда отдельное подразделение Министерства финансов, я помню, распределяло тарифы, тогда тоже работали по тарифам, каждая энергосистема получала тарифы на развитие, на инвестиции и так далее, и мы говорили так, что, ну, когда указ ..... первый руководитель НКРЭ, он подписал указ у Кравчука, пришел в "Киевэнерго" на площадь Франка и он мне рассказывал, Иван Васильевич, мы сделаем потом себе организацию и будем делать такую систему, когда НКРЭ будет регулировать, вот долги, вот потребители ..... электроэнергию, они будут расплачиваться в облэнерго, облэнерго – энергорынок, потому что генерация будет поставлять и конкурировать этот самый и будет... Генерация вырабатывает, конкурирует, поставляет на энергорынок, энергорынок – облэнерго, облэнерго – потребителям, и вот эта система НКРЭ будет регулироваться, не будет перекрестных субсидирований и будет платежи, и, значит, будем работать.

Если я не сильно ошибусь, то сегодня задолженность потребителей перед облэнерго – 23 миллиарда гривен за электроэнергию, задолженность облэнерго перед потребителями – 27,8 миллиарда гривен, и задолженность рынка перед генерацией – 27,9 миллиардов гривен. Плюс-минус. Посмотрите, у нас разрыв – 5 миллиардов, и эти цифры увеличиваются. Они увеличиваются...

В идеале, я понимаю, эти цифры должны быть одинаковыми, потому что должно... И мало того, мы еще же и не смотрим кредиторскую генерации, мы же еще не смотрим, а сколько должна генерация кредиторам своим? Еще одна цифра должна быть и они должны быть приблизительно равными, и они не должны быть с разрывами в 5-6 миллиардов. И мне абсолютно не понятно это, когда энергорынок берет кредиты для того, чтобы рассчитаться с угольщиками и так далее. А почему? А потому что я много раз говорил, и уверен, что решения сегодня принимаются ситуативно и рефлексивно. Надо решить вопрос, генерации рассчитаться с угольщиками, энергорынок, бери 5 миллиардов или 3 кредитов, рассчитывайся, а в этой цепочке абсолютно оно не смотрится, и мы уходим, уходим, уходим, уходим, это, может, я в каких-то там полмиллиарда ошибся. И что сделали в свое время, когда был вот этот разрыв, и когда была задолженность, особенно бюджетных организаций здесь была большая? Был закон 2711, который – отодвинули вот эту кредиторскую, дебиторскую на 5-6 лет и мы как бы сделали здесь, более или менее, ровный баланс между

там этими всеми показателями и начали работать, работать, но опять рефлекторное решение, это первое.

Второе, мы сегодня были на ТЭЦ-5. С точки зрения экономики, работы оборудования, когда вот Алексей Юрьевич нас часто, почти всегда критикует за высокие тарифы, мы ему возражаем и я, в том числе, показываю какие-то аргументы и так далее. Но давайте мы посмотрим, какая ситуация сегодня на ТЭЦ-5. На ТЭЦ-5 работает четыре блока сегодня, ну, установлено 4 блока: 2 – по 100 мегаватт и 250-300, два блока – 250 тысяч. Работает сегодня второй блок и третий и установлено на ТЭЦ-5 еще 4 котла пиковых водогревных, которые не вырабатывают электроэнергию, вырабатывают только тепло. Что происходит? Сегодня два блока вырабатывают электроэнергию, предположим, там 200, там столько-то 320 мегаватт, 320 мегаватт и вырабатывают там 200...400 Гигакалорий. И эти два котла вырабатывают 360 Гигакалорий, эти блоки стоят. Так вот, эти котлы для того, чтобы выработать 360 Гигакалорий, потребляют сегодня 30 тысяч метров кубических газа в час – абсолютно неэффективная схема работы.

В свое время эти котлы включались только тогда, когда эти блоки были перегружены или кто-то из них был в аварийном ремонте. Я сейчас показываю, если включить вот этот блок сейчас, он будет потреблять 40 тысяч кубов газа, мы должны добавить плюс 10 тысяч. Но он выработает еще 250 мегаватт электроэнергии.

Почему мы так алогично работаем, почему мы так экономически неэффективно работаем? А потому что мы заложили в ценообразование на газ абсолютно алогичную формулу, когда мы говорим "газ для тепла, газ для электроэнергии" было раньше, теперь "газ для тепла, для промышленности", а для населения он дешевый. Такого не было, это алогичное, вот разная цена на газ. И вот это отсутствие логики привело к тому, что сегодня эффективное оборудование стоит, и оно стояло, даже когда мы покупали электроэнергию у России. Мы говорим, нам выгодно заплатить предоплату в России и купить электроэнергию, чем... того, что четыре ..... работало, а блоки стояли. И мы... а говорим, у нас с газом проблемы не было, у нас же реверсом мы полностью обеспечили страну газом, понимаете?

Так вот, формирование тарифов по... когда мы... Две вещи алогичные, на мой взгляд, такого чуда не было, и в мире нет, когда разная цена – что значит газ для производства тепла, для промышленности один, а для производства тепла, для населения – другой? Ну, объясните кому-нибудь в Европе, что такие газы есть.

И второе, что мы сделали, это относится уже к потребителям, когда мы говорим "до 100 киловатт потребитель – он один потребитель, такая цена... если я потребляю 99 киловатт – я один гражданин, если я потребляю 101 киловатт – я должен платить по-другому. Кто взял на себя это право – меня разделить с соседом из-за потребления в 2 киловатта? Вот кто может объяснить? Это абсолютно незаконно, это алогично, абсолютно я не понимаю это.

Но мы усугубляем эту ситуацию. То же самое и по газу мы сделали. Так вот, почему она алогична? Вот я Дмитрию Владимировичу хочу сказать, что есть Львовская область, есть село во Львовской области, и в этом селе у гражданина Львовской области или там Сумской, у него есть газ подведенный, у него есть уголь, рядом добывается уголь, у него есть дрова и у него есть электроэнергия, и он обеспечивает свою семью теплом, что ему выгоднее, может дрова, может углем, купил, может это-это. А есть юг Одесской области, город Вилково или Килия, где ничего нет, кроме электроэнергии, и в многоэтажных домах, лично я работаю в главой администрации, конструкции делали домов на электрическое отопление. Естественно он потребляет электроэнергии уже гораздо больше, чем гражданин в этой области. Почему мы его поставили в такие условия? Он говорит: "Ну я ж такой же гражданин. Или проведите мне газ, или привозите мне уголь и так далее, и тому подобное", вот такие моменты.

Поэтому, когда вы говорите вот без политики там, это появилось в 2000-х, когда эта конъюнктурно, это было популистски, это надо было показать, а потом мы привыкли и мы продолжаем, как наркомы, для того, чтобы нет, как перетерпеть ломку и выйти на нормальную систему, мы продолжаем это усугублять, ну еще уколемся один день, до следующих выборов, а тут выборы: "Ну, давайте мы и эти выборы переживем" и переживем, потому что это было введено в свое время по газу Клюевым, я помню, когда популистски было 2003-го был вице-премьер, а по электроэнергии потом уже Титенко, а теперь мы вводим, я не знаю, еще что-то мы ввели.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Иван Васильевич, я прошу прощения. У нас проблема "кто виноват" уже решена, не переживайте. У нас вопрос "что делать?".

ПЛАЧКОВ I.B. Что делать. Только отменять.

Следующий вопрос. Вот мы говорим о спецсчетах, вот я хочу, чтобы мы посмотрели немножко со стороны. Вот есть ли в мире такое чудо в условиях рыночной экономики где-нибудь, чтобы были спецсчета и чтобы предприятие, например, облэнерго, которое собирает деньги с потребителей, эти деньги шли на счет, который он этот самый счет, который им он не может руководить, с этого счета деньги идут на энергорынок и какая-то организация, предположим, даже уважаемая НКРЭ дает разрешение, сколько возвращать денег. Поверьте мне, нигде в мире этого чуда нет. Даже во времена жесткого тоталитаризма, когда страной управлял Лазарь Моисеевич Каганович и Вячеслав Михайлович Молотов, без подписи директора с предприятия ни одна копейка не могла ни сюда уйти, ни туда уйти, только директор отвечал. Так вот я вас уверяю, 50 процентов проблем в том, что этот небаланс 28-30 и так далее миллиардов, он из-за этих спецсчетов, которые сразу как бы ликвидируются, вернее ответственность руководителя, он просто говорит: вы же мои деньги забираете? Забираете. Я ими не распоряжаюсь? Не распоряжаюсь. Тогда что вы от меня хотите 100 процентов? Потом давай стимулирующий и так далее. Никогда ни одна схема не будет работать, ни одна, если мы сделаем как в условиях рыночной экономики четкую ответственность руководителя за вот эти самые... за систему, как бы он должен собрать деньги, он рассчитался. Если он не собрал и не рассчитался, значит, он несет сначала материальную ответственность, уголовную, условия лицензии и так далее. Поэтому спецсчета не то, что их надо с электроэнергетики убирать, но их надо... ни в коем случае не вводить дальше. А то я слышу: спецсчета по газу, спецсчета по теплу и так далее. Это нивелирует ответственность руководителей за эту деятельность того, что я соберу деньги. Это тоже самое, как по ЖЭКом, деньги ушли на ГИОЦ, ему пришли, он говорит, что вы от меня хотите, если я не распоряжаюсь деньгами.

Поэтому основные ключевые моменты, которые, я считаю, не позволят при самой такой, вот можно самый идеальный алгоритм строить, но вот эти моменты не дадут комплексно решить те проблемы, которые сегодня существуют. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибо, Иван Васильевич.

Олексій Юрійович Кучеренко, будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Спасибо, Александр Георгиевич, и за приглашение, и за возможность выступить. Постараюсь тезисно, но тем не менее не туда наша дискуссия заходит. Я буду краток, но объективен и искренен. Прошу не обижаться.

Первое. Идти вообще в какие-то реформы, хотя я их называю псевдореформами, потому что они свелись исключительно к повышению цен сегодня, сначала на газ под лозунгами рыночной цены, потом рыночная не прошла, стали придумывать экономически обоснованную. Но это отдельная тема, проблема "Нефтегаза" есть, это надо отдельно обсуждать. И тем не менее, к нашей дискуссии она сегодня не имеет отношения. Почему? Потому что если взять сегодня цену для "Теплокомунэнерго" 2990, то это не смертельная цена, я в этом пока... Ну так я объективно говорю.

Поэтому еще раз повторяюсь: идти в рыночные реформы без регулятора – это авантюра номер один. Ну, вы все понимаете, на самом деле задача найти компромисс, потому что пирог сузился донельзя. А аппетиты у энергетиков, у "Нефтегаза", у "Энергорынка", у облгазов остались те же. И в этой ситуации без арбитра пытаться на каких-то там, то вдвоем 2 субъекта соберутся, то 3 соберутся, что-то друг другу доказывают. Да нет, должен быть арбитр. И я при всем уважении к Дмитрию Владимировичу Вовку, отлично, он мне глубоко симпатичен, но орган статуса не имеет. Мы все понимаем, о чем мы говорим. Я даже не кадровые решения не хочу, ни ротации, которые там произошли, нет статуса сегодня и веса, веса в обществе, чтобы он стал натуральным арбитром. Да, он делает лично, наверное, все что может. Почему не имеет? Да тут историю надо хоть чуть-чуть изучить, когда в 1996 году начали эту, как она там, английская модель рынка впровадживать. Они же те, кто консультировал, говорили, да вы регулятор создайте. А у нас регулятор был на указе Президента 20 лет. Я лично как депутат дважды с этими законопроектами: первый раз 1999 года, Закон про НКРЭ я пытался пролоббировать, 10 человек его в зале проголосовали, второй раз – в 2006. И это колоссальнейшая ошибка, здесь у меня, Александр Георгиевич, у нас искренние товарищеские отношения, это претензия к коалиции. Первое, что вы должны были сделать, когда сформировалась коалиция, принять этот закон, понимаете. Но вы его отодвинули с 14-го на 15-й, сейчас уже 16-й, и я пока и особых перспектив не вижу. Это так.

Второе. Смотрите, здесь все по-своему правы, энергетики – о своем, частная компания "Киевэнерго" – о своем, мы отдельно, я пару слов скажу, в любом случае спасибо за организацию дискуссии. Алена Валерьевна, ну уже четко открыто сказала, там мы ТКЭ. И вот она как защитник, лоббист ТКЭ, я и ее сейчас поддерживаю, да, и "Нефтегаз" сейчас, наверное, выступит, и он поддержит. Где у вас потребитель, скажите, где в вашей дискуссии потребитель? Ну «вывалите» вы все свои «хотелки», последний раз на заседании громадской рады, ну я просто от души посмеялся. Пришел глава Ассоциации теплокомунэнерго, бывший глава НКРЭКП Дунаев, рассказал, как "Нефтегаз" «гвалтует» просто "Теплокомунэнерго", спецсчета, алгоритмы, а закончил одним – поднимите нам тарифы на 20 процентов для населения. Ну поднимите, ну попробуйте, что я вам еще скажу.

Я в этой связи хочу сразу предупредить, создание регулятора и институализация споживача – это глобальнейшая, первейшая политическая задача сегодня. Дмитрий Владимирович, донесите, пожалуйста, своему руководству, ну те, кто вас... Ну вы ж подконтрольны кому-то как комиссия, да? Я так понимаю, что Президенту, раз он вас назначал. Донесите до него. Я объездил за последние три недели всю Украину. Зреет ситуация – только громадська непокора у вигляді неплатежів може вирішити це питання. Нет потребителя в ваших дискуссиях.

А юридически обращаю ваше внимание, Директива 72 Еврокомиссии 2009 года вимагає по суті справи створення омбудсмена, енергетичного омбудсмена. И более того, сразу вас предупреждаю, те политические силы, с которыми я лично работаю, мы будем, как

ключевое условие ставить прохождение вашего закона о НКРЭКП, чтобы там был раздел, посвященный четко прописанному омбудсмену, который будет, извините за понятные источники, участвовать во всех ваших процедурах. Потому что просто обращаю внимание: вы на зарплате, вы на зарплате, вы на зарплате, вы там в ассоциации. А где споживачі? Один Кучеренко что ли будет бегать на общественных началах «глотку рвать». Но оно приведет просто к революции. Ну не обижайтесь, я понимаю, о чем я говорю.

А теперь конкретно прошу просто. К сожалению, опять нет города. Мы обсуждаем проблему "Киевэнерго". Это частная компания, если я не ошибаюсь, на 77 процентов. 23 – у Минэнерго. Но обращаю внимание, она, эта компания эксплуатирует по договору, не понятному абсолютно, на четырех страницах седьмого года, собственность города. Это ТЭЦ-5 собственность города, это ТЭЦ-6 собственность города, это завод "Энергия". Вот господин Фоменко уже сказал: мы там будем инвестиции в эту "Энергию". А чего вы? Это город должен думать, как там построить когенерацию, как там диверсифицировать, как развивать. И самое главное, теплосети – они же тоже городские. Поэтому просто вот остался господин Новицкий, господин Яструбинский, передайте, пожалуйста, своим шефам, они думают, что оно рассосется само. Нет, договор заканчивается в 17-ом году. В 16-ом году вы должны сделать «телодвижения» по аудиту исполнения десятилетнего этого договора, понимаете.

А у меня в связи с исполнением этого договора вопрос №1. Нам Иван Васильевич рассказал, какие большие проблемы на городских ТЭЦ-5 и ТЭЦ-6. А чего они такие большие, Иван Васильевич? 10 лет вы управляете этими объектами, отчего они такие большие? Вы рассказываете про тариф, да извините, донесите, пожалуйста, Кличко уже. Город Хмельницкий – 13,5 гривен за метр квадратный. Город Львов – 12,5 гривен за метр квадратный. Дайте мне хоть одно логическое объяснение, почему в этих городах тариф объективно может быть ниже, чем в Киеве. Да не найдете вы ничего, понимаете.

Только что вернулся из Николаева, потери в сетях – 10 процентов. Хмельницкий, потери в сетях – 11 процентов. А у вас 19. Вернее не у вас, а у нас на наших сетях. И у меня возникает вопрос: а что же вы делали 10 лет с нашими сетями, что там 19 процентов? Кстати, Александр Георгиевич, а в Виннице – 20 процентов. Это для сведения. Конечно же, это будет все ложиться на тариф, конечно вот эти ТЭЦ-5 и ТЭЦ-6 будут ложиться на тариф и потери, и прочее. А я не вижу как кибернетик по образованию и математик, понимаете, не вижу ни одной экономической предпосылки к этому тарифу. Поэтому и здесь готов подискутировать на площадке НКРЭКП в абсолютно деполитизированной системе координат.

И последнее. Я понимаю, что всем бы нам хотелось сейчас перевернуть чистую страницу, начать с чистого листа. Но нам все равно придется историю знать, поэтому я вам несколько скажу моментов принципиальных.

Кабмин услышал нас и выпустил Постанову 1037, датированную 19 декабря прошлого года о климатическом перерасчете. Вы в курсе этой постановой или нет, да? Вопрос №1. Проголосовали 30 жовтня, выпустили 19 грудня. Дмитрий Владимирович, с какого месяца мы можем ее употреблять вообще, если можно?

ВОВК Д.В. Я рассчитывал, что ее примут еще...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Мы знаем, вы ее подавали в мае месяце.

ВОВК Д.В. Я рассчитывал, что ее примут еще в вашу каденцию, но поскольку ее приняли в декабре, то пускай будет с декабря.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. С декабря. Но она датирована 30 жовтня. Юристы говорят, с 30 жовтня. Ладно, не важно. Обращаю внимание...

ВОВК Д.В. Киев как передовой город применил ее уже в ноябре.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Прекрасно, орден мы дадим Киеву и другим городам. А в половине городов насчитали за январь плюс 30 процентов, неправильно министерство их консультировало, добавили к тарифу 30 процентов.

Так вот я обращаю ваше внимание, все последние года при расчёте тарифа на тепло, на централизоване поставання тепла закладывались самый минимальные и самые плохие климатические условия. На протяжении последних 30 лет, и вы можете запит дать в метеорологию, они вам подтвердят, всегда были зимы теплее, понимаете. Мои оценки, я уже имею объективную картину минимум, на 20 процентов зимы были теплее, на 20 процентов меньше жгли газа, на 20 процентов меньше была реальная себестоимость. И перерасчет по январю и по февралю, извините, минус 25 процентов, подтверждает мои гипотезы.

Я к чему веду, господа. А где деньги? Где деньги? Мы же платили и киевляне, и в любом другом городе платили эти деньги. А где деньги? Куда они уходили? Это так вопрос на засыпку. Рано или поздно сверка же будет, понимаете. Поэтому вот это вопрос, на который сложно вам будет ответить.

А теперь вопрос №2, который Алена Валерьевна подняла, вот здесь я ее поддержу. Учет. Да полностью я согласен, ну неужели вы не понимаете, что субсидии – это авантюра, за которую он будет отвечать обязательно. 35 миллиардов, которые вы проголосовали, кстати, те, кто голосовали, в бюджете заложить на субсидии. Да, действительно, почему не потратить 2 миллиарда, не дать ссуду беспроцентную этим теплокомунэнерго, они бы решили проблему учета за один год. И у нас бы оказалось, что на субсидии нужно ровно в 3 раза или в 5, меньше денег, понимаете, о чем я говорю? Если сейчас стоит счетчик на доме, в полтора раза платят меньше люди в этом доме. Так почему же дифференцируете так людей? Почему эту проблему нельзя было за год решить? Да потому что она до сих пор понятно кому выгодна, схема, где прячутся полмиллиарда, минимум, газ, понятно, что где-то он потом «вылазит» на частных предприятиях. Что вы не понимаете, о чем мы говорим? Сегодня уровень учета 50 процентов. Да, Дмитрий Владимирович, снимаю шляпу, но почему не появилось в лицензионных условиях четкая запись, что хочешь торговать теплом – 100-процентный учет. Где будешь брать деньги, если это муниципальные теплокомунэнерго, пожалуйста, государственный кредит, если это частная компания – это отдельный разговор. И я считаю, что, с одной стороны мы благодарны, только у меня один вопрос, господин Фоменко, скажите, пожалуйста, вы установили 3 тысячи счетчиков, тысячу – город, насколько я знаю. Какой источник? Вам заложили в тариф уже? Это была инвестиционная программа. Заложили в тариф или нет?

ФОМЕНКО О.В. Вы 2015 год спрашиваете?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да, вот это то, что вы сделали, полезное дело, кто за него будет платить в конечном счете?

ФОМЕНКО О.В. Четыре тысячи счетчиков: из них тысячу – это городской бюджет.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Городской бюджет, то есть это киевляне за свой счет почему-то купили себе счетчики. Ну ладно, Бог с ним.

ФОМЕНКО О.В. Две тысячи – за счет тарифной составляющей и тысяча – за счет прочих источников компании.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ну я даже не задаю вопрос "прочие", но тариф, то есть это сегодня было вложено в тариф и, собственно говоря, мы оплатили это.

В любом случае за это хотя бы спасибо, но я еще раз хочу: господа, вот эти все проблемы они должны быть арбитром. И это должно быть до того, до возникновения проблемы дискуссия, и тогда, наверное, мы бы не накалили настолько ситуацию, как она сегодня выглядит.

Спасибо за внимание.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович, я дякую.

МАЗУРЧАК О.В. Дякую, Олександр Георгійович, за можливість виступити. Хочу сказати з позиції міст України. По-перше, я повністю підтримую позицію Альони Валеріївни Бабак і прошу включити її зауваження до саме рішень слухань сьогоднішніх.

По-друге, "Київенерго" це фактично... *(не чути)* і не зможуть 100-відсотково платити, і ми це прекрасно розуміємо. І тому така як 217-а постанова сьогодні вона підриває взагалі можливість нормальної роботи підприємств теплокомуненерго і фактично підприємства стають заручниками дій Уряду і "Нафтогазу".

Хочу нагадати про те, що на сьогодні головні зусилля держави повинні бути направлені на те, щоби зробити все можливе по зниженню собівартості, тобто дати кошти на енергоефективні заходи, які б зменшували собівартість. У нас ні в попередньому році, ні цього року практично в бюджеті немає взагалі грошей на енергоефективність. Тому там, де

у вас в проекті рішень цих наших слухань є питання, в 16-му році передбачити кошти на різницю в тарифах, то я би просив, щоб передбачити кошти на заходи з енергоефективності, які б дали можливість зменшувати собівартість тарифів. Сьогодні і "Київенерго", і "Теплокомуненерго" всі в містах мають програми, які б, якщо б дати їм дешеві пільгові кредити або гроші цільові, вони б якраз досягли цілого ряду таких от заходів і нормально можна було зменшити собівартість.

Хочу також звернути увагу на те, що в 2017 році закінчується договір оренди між КМДА і "Київенерго". Що далі? Далі стоїть питання, такого поняття в законодавстві як "управління майном" нема. Це повинно бути або оренда, або концесія, або створення комунального підприємства, яке буде займатися цим питанням. У мене не було проблем в роботі з "Київенерго", коли працював із Фоменко, ми нормально знаходили спільне бачення, спільні рішення щодо інвестування підприємством в мережі і все інше. Але сьогодні підприємство перед тим, як вкладати великі гроші в реконструкцію, повинно розуміти державну політику стосовно взагалі "Теплокомуненерго" і "Київенерго" зокрема. Ми говоримо, що буде далі? Нам треба сформувані державну політику. Ми будемо підтримувати оренду чи концесію, чи приватизацію підприємств "Теплокомуненерго", чи корпоратизацію. Тобто на це питання повинна саме Верховна Рада із Кабміном відпрацювати державну політику стосовно підприємств. Інакше, я вже чую про те, що має проводитися державний конкурс чи міжнародний конкурс на те, щоб передати це майно якійсь компанії. Ну яка компанія сьогодні в світі прийде, буде брати це майно, якщо вона не знає, що далі з ним потім робити. У нас навіть немає Закону про захист інвестицій.

Є особливість цього майна. У нас складова електрогенерації знаходиться, практично, у приватних руках, виробництво тепла – комунальне майно. Як у такому випадку бути?

Сьогодні ні місто, ні держава, ні Кабінет Міністрів в цьому питанні нічого не каже, і цієї політики ми не бачимо. А в 2017 році вже договір буде закінчений, треба дати на це відповідь.

Хотілось би побачити позицію Кабінету Міністрів, Верховної Ради по відношенню до природних монополістів, як ми далі будемо.

Я вважаю, що найефективніший спосіб – виділяти фінансові ресурси не на субсидії, а на заходи з енергоефективності і зменшувати собівартість, у тому числі, за рахунок ціни газу, за рахунок його видобування в Україні.

І не збільшувати рентні платежі, а навпаки, їх зменшувати, збільшувати кількість видобування газу і зменшувати собівартість послуг. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ПЛАЧКОВ І.В. Коротко по поводу единого комплекса. Немножко истории. "Киевэнерго" было все в государственной собственности. И проведение реструктуризации и приватизации электрическая часть была приватизирована. Но при реорганизации энергетики первое формирование было такое: ТЭЦ-5 и ТЭЦ-6 вместе с "Угледорокой", вместе с "Трипольской", вместе с "Зуевской" входили в состав "Центрэнерго", выделены были. Тепловые сети магистральные передавались городу, а кабельные сети отдельно, потому что это было государственное имущество.

И очень долго, до 2000-го года, я хочу городу напомнить, что ТЭЦ-5 и ТЭЦ-6 и магистральные сети были государственной собственностью, и договор, непонятно какой, Алексей Юрьевич, он появился не в 2007 году – читайте источники! – а в 1996 году, первый договор, который... А 2007 год – переработали, потому что резидент Украины Кравчук, и его убедили, что если разорвать этот комплекс, в том числе, и специалисты Мирового банка, и USAID, что этот комплекс разрывать нельзя. И после этого в 2000 году, последним постановлением Премьера Ющенко Виктора Андреевича, он передал ТЭЦ-5, ТЭЦ-6 и магистральные сети в собственность коммунальную города Киева в обмен на 50 квартир, которые город отдал... отдал... город отдал, этот самый Кабинету Министров и договор уже был передподписан с управлением имущества. В 2007 Голубченко его переделал. Поймите одно, это невозможно разорвать, если мы разорвем этот комплекс, если договор... Абсолютно правильно нужно делать аудит и город делает аудит, привлекать абсолютно компании, можно вносить изменения в договоре, делать аренду, управление, передачу, от чтобы было в рамках законодательства, ставить очень много жестких условий, но разорвать этот комплекс – это абсолютно нецелесообразно с точки зрения экономики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Иван Васильевич.

ПЛАЧКОВ I.B. Поэтому я просто хочу акцентировать на этом внимание. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не думаю, что это предмет сегодняшней дискуссии. Это отдельная тема, она очень серьезная, сложная...

Александр Дмитриевич, ваш комментарий.

СВЕТЕЛІК О.Д. Я буквально пару слов. Я не могу не отреагировать на замечания уважаемого мной Алексея Юрьевича Кучеренко. Я, правда, с ним спорить боюсь, последний раз на споре с ним по тарифам, на брифинге я ему проспорил, я помню, Алексей Юрьевич.

Ваша реплика по поводу того, что новый закон приведет к повышению тарифов. Новый закон про рынок электрической энергии, если мы вводим, вы сказали, что он приведет обязательно к повышению тарифов, вы – против него. Я хочу сказать, что вот все, что мы сегодня говорим: кредиты, дотации, субсидии, вот это все приводит к повышению тарифа. Приводит к тому, что мы не видим, как это все делается, это все такое непонятное и мутное.

Вот если мы уходим от кредитов, мы вот, то, что Александр Георгиевич вспомнил, в Хмельницком собирались на заседание оптового рынка электрической энергии, вот поставили вопрос, давайте посмотрим, что будет дальше с энергорынком, если мы будем продолжать эту политику выдачи кредитов, приближение платежей, перекрестное субсидирование между участников рынка. Перспективы нет, это тупик, это развал энергетической системы.

Я просто хочу сказать, накануне рассмотрения проекта закона о рынке энергетической энергии в нашем комитете нашими депутатами, что если мы будем нормально вести энергетическую политику. Я совершенно с вами согласен, что нам нужен сильнейший регулятор...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я прошу прощения, я именно об этом законе и говорю, что НКРЕКП, я не трогал ваш закон...

СВЕТЕЛІК О.Д. Все правильно, все правильно. Я про новый рынок.

Дело в том, что если мы говорим все-таки, продолжаем говорить о новом законе, новый закон у нас направлен только на то, чтобы каждому потребителю было понятно как формируется для него цена. Чтобы каждой компании, было у каждой компании для каждого потребителя было показано какой у него тариф, какие затраты идут на передачу электрической энергии, на выработку и все прочее. Вот это цель нашего нового закона.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я думаю, що ще декілька виступаючих і будимо підводити підсумок. Але у зв'язку з напруженим графіком роботи і Дмитро Володимирович, і Олександр Дмитрович, їм потрібно якби далі йти по своєму графіку. Тому, якщо ви не заперечуєте, ми їх відпустимо, а з вами дискусію продовжимо.

Семен Ізрайлевич, будь ласка.

ПОТАШНИК С.І. Александр Григорьевич, спасибо большое за приглашение принимать участие в этом сегодняшнем очень интересном, с моей точки зрения, очень важном заседании комитета и приглашенных здесь.

Я хочу просто внести предложение, если позволите, и сразу хочу оговориться. Если формулировка, которую могу предложить в общем виде, потребует каких-то изменений, мы готовы вам принести любой вариант, который подходил бы по формальным соображениям. А предложение заключается вот в чем.

Я лично принимал участие в развитии гидроэнергетики ..... большой, и в Сибири, и за границей, и прежде всего в Украине... Днепр. Но у меня сейчас создается впечатление, что... и я услышал это еще раз, и это понятно, что вот то, что делается сейчас с использованием возобновляемых источников энергии и за рубежом, это очень серьезная подсказка, что нам пора уже тоже этим заниматься.

Напоминаю, после войны, это где-то там 45-50-е, около 60-х было тогда в бывшем Союзе, в Украине, прошу прощения, в Украине было построено около тысячи малых гидроэлектростанций. Причем это было сделано быстро. Как понимаю, тут не надо быть специалистом, они естественно намного дешевле того, что надо... когда сооружаются огромные сооружения.

К сожалению, когда мы начали сейчас анализировать, в каком же положении сейчас эта малая гидроэнергетика по состоянию, ну года 3-4 тому назад, ну осталось у нас официально где-то около 50 из 1000. Мы сумели за эти несколько лет восстановить, реконструировать те, которые стояли еще сами сооружения. Но огромные резервы, я в этом совершенно уверен. Это первое.

Второе. Во всем мире проблемы использования ветра, она уже тоже по-моему технически и политически, как угодно обсуждена, решена. Я даже знаю сейчас конструкцию ветроустановок, которые опускаются на дно, и там не надо особых креплений не идет, потому что самые большие течения на дне, важно только одно: передача, выдать эту электроэнергию наверх, передать ее, скажем, на берег. Ну и наконец, солнце, это тоже все знают.

Последнее время я имел возможность благодаря министерству, там отдельно рассматривался этот вопрос с участием норвежских делегаций, шведских делегаций, вот с Вьетнамом, где я работал. Слушаете, там проблема эта уже решена, мне даже стало как-то не себе. Если Норвегия, там где-то около 98 процентов использует энергию малых рек, Швеция ну примерно тоже самое. Соединенные Штаты Америки – где-то 90, там 85-90. Я могу называть еще цифры, но меня поразила цифра в Китае. Китайскую гидроэнергетику большую я хорошо знаю, но если они умудрились за короткое время использовать практически все, что есть у них на малых реках. Представляете, какой эффект можно видеть, о каком грандиозном эффекте вообще можно говорить, если говорить о топливе, о нефти, о газе, то, о чем сейчас так модно и так много говорят.

Короче, я хочу попросить, если это возможно, чтобы комитет, естественно министерство наше, вот это предложение записать, если это возможно, формулировка, это дело такое, но взяли бы на себя, это очень важно, и как у нас говорят – курирование, что ли, вот это, на мой взгляд, важнейший государственный экологически важный и, если хотите, проблема мирового значения.

Спасибо за внимание.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибо, Семен Израелевич.

Голова підкомітету Лев Теофілович Підлісецький, будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Я буквально...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Потім Юрій Іванович Улітїч.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Буквально два слова. На жаль, Вовк вже пішов і Светелїк.

Дивїться, ми підходимо вже до заключного – рекомендацій засідання. Я би ще просив все-таки внести в наше рішення, це провести обговорення стимулюючого тарифоутворення для всіх видів генерації, і теплової, і електричної, щоб ми це обговорили і провели такі комітетські слухання, я готовий взяти на себе функцію організації цього заходу і відповідно запросити вже зараз на це обговорення на визначений в майбутньому час.

І друге питання. Тут пан Фоменко також це озвучував і я буквально перед засіданням спілкувався з Светелїком щодо незабезпечення пропускнуї спроможності "Укренерго" поставки електроенергїї до Києва і це питання не нове, вже яке тягнеться з 2007 року, а, власне, будівництво лінії 330 заходить зі сторони київської і там є питання, яке, на жаль, не

може бути вирішене з 2007 року. Я не знаю, чи могли в рамках, у нас же називається слухання щодо перспективи енергозабезпечення столиці, а це ключове питання для енергозабезпечення столиці, звернутися, можливо, навіть до РНБО, щоб вони взяли під контроль і знайшли все-таки виходи вирішення проблеми добудови лінії 330, оскільки питання земельні, вони ніяк не вирішуються, там буквально лишилися 2 місця, які пройти дуже складно. Я думаю, що це треба взяти запропонувати і РНБО взяти під контроль, і це би було, я думаю, дуже таким якісним рішенням нашого, в рекомендаціях наших слухань. Це все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Іванович Улітіч, будь ласка.

УЛІТІЧ Ю.І. Дякую, шановний Олександр Георгійович, народні депутати, присутні і колеги, і запрошені. Щоб я хотів сказати? На мій погляд, сьогоднішня виїзна засідання вдалося, я скажу: чому, але я ще про щось скажу. Значить, Олександр Валерійович дійсно зробив такий короткий, але глибокий аналіз і ота остання сторінка – що потребується сьогодні зробити, там є ми всі учасники, в тому числі і народні депутати, це стосується і законів, і тарифоутворення, і іншого. І я дуже таке цікаве і для себе корисне почув від Дмитра Володимировича про ті рішення, які вони вбачають. І шановна народний депутат тоже Олена Валеріївна, я її абсолютно підтримую, чому – я це скажу. От, може, воно таке питання, таке точкове, але воно сьогодні дуже важливе і з приводу того, що на сьогоднішній день і теплоелектроцентралі, і теплокомуненерго, фактично їм уже сплили лапті цими зобов'язаннями фінансовими з боку НАК "Нафтогаз України". Тому асоціація "УкрТЕЦ" створює свою таку робочу групу. Ми будемо залучати також і є домовленості з асоціацією "Укртеплокомуненерго", зробимо той аналіз, який на сьогодні є по тим фінансовим зобов'язанням, які НАК дуже часто-густо незаконно накладає на теплоенергоцентралі.

От ви, Володимир Георгійович, згадали про Кузнецовскую, про Ровенську атомну електростанцію, ви ж дивіться, от, "Київенерго" і Харківська ТЕЦ-5 змогли розрахуватися по боргам за газ з НАК "Нафтогаз України", а далі обігових коштів немає. Вони звернулися в ринок, одному дай 312 мільйонів, другому дай 320 мільйонів, а рішення не прийнято. І я знаю, хто їх буде серйозно лобювати, щоб ці рішення не приймалися. Тобто дійсно з одного кармана залізли, в другий переکلали і результатів ніяких немає.

Сьогодні НАК "Нафтогаз" має ще і претензію до Харківської ТЕЦ-5. Тому ми сьогодні збираємо оцей, все буде з кожною електроцентральною, які були листування, які були відповіді, які пропозиції, оце, що сказала шановна народна депутата, оцей додаток до договору. Ви розумієте, це рекет самий такий прямий. І коли ми це зробимо, я бачу, ми це зробимо за тижнів два-три, можливо, звертатися до народних депутатів. Але напевно в першу чергу треба було звернутися до НАК "Нафтогаз України" сісти і сказати, хлопці отут ви неправильно робите, отут ви неправильно робите, тому що коли ми кажемо, що от вони платять. Я вам можу сказати, що борг загальний теплоелектроцентралею, це інформація НАК "Нафтогаз" станом на 1.01.15 року була 3,5 мільярди. Абсолютно така незаконна, не знаю, з якими міністерствами її погоджували, 670-а, це про електричні гази, 217 Постанова, про яку сьогодні говорили, і вони в тому числі, на 1.01.2016 року борг складає 1,9 мільярда. Практично половину боргу заплатили, ще один рік і напевно зовсім. Але немає можливості. Те, що казав пан Вовк, що в 217 Постанові сказали, мінімальний рівень – це тільки заробітна плата з податками. Шановні, сьогодні аварійне відключення когось котла і треба 300 гривень, щоб його зробити, це ніде не закладено, але такі постанови проходять.

Чому вони проходять, я не знаю. Якщо не вийде поспілкуватися, а я вже не один раз пробував поспілкуватися... От сьогодні, коли я просив Перелому, ще три місяці назад, заключи на електричний газ договір з теплоелектроцентралями на лютий, на березень, на квітень, ми подивимося, тому що їх «образив» НКРЕ однією постановою, так і не заключили.

Сьогодні договору немає, ТЕЦи сплачують за природний газ, а вони його беруть в борг. Можу сказати, що за 15-й рік більш, як 50 відсотків кошти, коли перерахували ТЕЦ платіжним дорученням за поточний газ, пішло на... за 14-й рік. До 01.08-го всі кошти, які ТЕЦи перерахували, пішли за 2014-й рік борг. Про що можна говорити, що ми працюємо? А в то же час Перелома каже, от як ми за 2015 рік розрахуємося, ми з вами договора заключимо.

Тут є проблема, її треба вирішувати сьогодні. Я розумію, що вони монополісти, я розумію, що в них плечі накачані багато, але треба знайти консенсус, і я звертаюся до представників НАК "Нафтогаз": якщо в нас не вийде знайти консенсус, то ми будемо виходити, напевно, на Верховну Раду, напевно, на ваш комітет і на інші комітети, тому що це дуже важливе і серйозне питання, тому що сьогодні теплокомуненерго і теплоелектроцентралі живуть як церковні криси.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрій Іванович.

Я хочу запросити до слова Артура Володимировича Мартовецького, народного депутата України, і подякувати йому за участь в організації сьогоднішньої нашої дискусії, тому що від комітету Артур Володимирович якраз відповідав за нашу сьогоднішню ефективну роботу.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Спасибо, уважаемый Александр Георгиевич!

Уважаемые участники комитетских слушаний, я внимательно прослушал все выступления, всех спикеров. Много интересного, понятны болевые точки. Не всегда понятно, как их решать на сегодня.

Но в своем выступлении я хочу кратко акцентировать ваше внимание на некоторых ключевых моментах формирования законодательной базы по реформированию сферы энергетики, жилищно-коммунального хозяйства, а также их влияния на энергообеспечение столицы Украины, а именно, поскольку мы присутствуем сегодня и принимающая сторона - 0 это "Киевэнерго", то есть это – развитие киевских ТЭС.

Одним из первых вот хочу остановиться на Законе Украине... 10 марта 2016 года в Верховной Раде зарегистрирован законопроект 4196 о рынке электрической энергии Украины. Этот законопроект, в частности, предусматривает, что целью обеспечения бесперебойного централизованного теплоснабжения правительством может приниматься решение о временной поддержке отдельных теплоэлектроцентралей для проведения их реконструкции и модернизации.

При этом, согласно положений законопроекта, поддержка ТЕЦ действует лишь в случае соблюдения ею обязательств касательно реконструкции либо модернизации, а также реализации сроков исполнения этого проекта. Планируется, что поддержка предприятий

будет оказываться путем внедрения соответствующего регулирования тарифов на электроэнергию производимая на ТЭЦ или истечение срока ее реконструкции либо модернизации.

Однако, необходимо понимать, что поддержка ТЭЦ в условиях нового рынка необходима будет постоянно, а не временно лишь на период ее реконструкции.

Кроме этого, законопроект на новом рынке требует доработки в части: особенности механизма работы ТЭЦ в условиях нового рынка; права и обязанности участников рынка касательно отключения либо ограничения потребителей в случае неуплаты услуг по теплоснабжению; внедрение механизмов обеспечения полных расчетов потребителей за электро и теплоэнергию; внедрение механизмов привлечения инвестиций для модернизации работающего оборудования и стимулирования строительства новых генерирующих мощностей.

Я прошу, Александр Георгиевич, включить это в протокол как мои предложения по доработке проекта Закона о новом рынке электро... электрической энергии. Вот.

И следующие проекты законов, Алена Валериевна говорила об этом, она является автором двух важных законопроектов, на которых я хочу остановиться.

Вот, что касается проекта закона 2706 о мерах направленных на обеспечение стабильного функционирования субъектов хозяйствования в сферах теплоснабжения, централизованного водоснабжения и водоотведения.

Действие данного законопроекта распространяются на субъекты хозяйствования, которые осуществляют производство, транспортировку, поставку тепловой энергии и предусматривают установление моратория на взыскание с этих субъектов неустойки, штрафов, пени, иных штрафных и финансовых санкций, а также инфляционных начислений.

В своем выступлении или докладе Дмитрий Владимирович как глава НКРЕКП, на мой взгляд, правильно остановился на тех концептуальных вопросах, которые были в презентации "Киевэнерго". И высказал мнение, и позицию регулятора, хотя еще закон о регуляторе он еще не принят и там есть очень много спорных вопросов. У нас здесь возникает монополисты, как в "Нафтогазе", да, у нас возникает сейчас еще новый мега монстр в виде НКРЕКП. Поэтому все правильно, тенденция правильная, где мы должны быть и какие мы должны быть в этом периоде понятно. Но вот нету понимания, что мы должны делать вот сейчас.

Поэтому вот Алены Валерьевны законопроект ну как раз и предусматривает вот это. У нас еще не сделано действие, уже возникли штрафные санкции, поэтому я понимаю и мне понятно, я буду поддерживать этот законопроект.

Так же проектом закона предусматривается, что действие моратория отменяется со дня фактического получения субъектом хозяйства в полном объеме компенсации между утвержденной величиной тарифа и экономически обоснованными затратами на производство услуг. Этот проект важен, я говорил, и в особенно важен в условиях роста цен на газ и применение к этим предприятиям несколько завышенного норматива перечисления средств на поставку газа.

Касательно принятия Верховной Радой в первом чтении проекта Закона Украины (номер 1581) о жилищно-коммунальных услугах. Законопроект важен и имеет цель урегулирования правовых и организационных отношений связанных с оказанием и потреблением в жилищно-коммунальных услуг. И главная идея этого проекта заключается в

демонополізації ЖКХ і створенні конкурентної середовища на ринку послуг. Прийняття Верховної Радою цього закону в цілому, перш за все, побудить підприємства теплокомуненерго до технічного переоснащення і переходу до використання альтернативних видів палива. Ми говорили і в тому числі, що застосування енергозберігаючих технологій, які повинні в першу чергу розуміти і потрапляти під інвестиції, ось цей питання теж обговорювалося. Але потрібно розуміти, що будь-які проекти, як говорив Олександр Валер'євич, навіть якщо зараз дадуть 300 мільйонів, їх неможливо освоїти з моменту їх виникнення, вважати, що проект реалізований, тому має тимчасові рамки, і як раз тут виробник, напевно, не так. А, скажемо, споживач – ми орієнтовані на споживача – споживач і виробник повинні бути захищені незалежно від того, яку форму має власність: державну або приватну. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у мене є пропозиція, я думаю, буде правильно, якщо ми дамо можливість підвести підсумок або сформулювати свою точку зору "Київенерго". Але перед цим я би просив, дуже багато є зауважень і пропозицій до роботи "Нафтогазу", і я так розумію, що у нас є представники "Нафтогазу", так? Буде неправильно, якщо ми вам не дамо слово, будь ласка.

ВОЙТОВИЧ Ю.Л. Добрий день. Войтович Юрій, директор Департаменту енергоефективності.

По-перше, я хочу повідомити, що дійсно ми в договорах, які будуть розіслані підприємствам теплокомуненерго на квітень поміняли кінцеву дату розрахунків з 14-го на 25-е число. Тут ми пішли назустріч. З іншого боку, я хотів би думку "Нафтогаз України" стосовно нарахування штрафних санкцій сказати і чому ми наполягаємо на тому, що прийняття проекту Закону № 2706 є неприпустимим в умовах прийнятого Закону "Про ринок природного газу". Тобто я, наприклад, як "Київенерго" хочу вам розказати, от у нас в середньому заборгованість з "Київенерго" вона складає від мільярда до 2-3-х, на сьогодні це орієнтовно 1,5 мільярда гривень. Є борг по всім договорам, які у нас є з цим підприємством. Тобто в місяць, зважаючи на те, що ми під цю заборгованість також залуцаємо кредити, нам борг "Київенерго" обходиться і вартості робочого капіталудесь приблизно 30 мільйонів гривень, це відсотки, які ми сплачуємо "Ощадбанку" або "Укресімбанку" .

А тепер історично: з 12-го року ми за весь час існування такої величезної суми боргу нам було за рішенням суду виставлено штрафних санкцій до "Київенерго" всього 169 мільйонів гривень, а сплачено лише 10 мільйонів гривень. Тобто де-факто "Київенерго" за ці 4 роки, коли він купує газ безпосередньо у "Нафтогаз України" оплатив лише 10 днів просрочки боргу перед НАКом, причому у нього борг вже 4 роки, він не зменшується, орієнтовно 1,5-2 мільярди, деколи він... до початку опалювального сезону він меншає, якщо ми ставимо різницю в тарифах, деколи він знов збільшується. Тобто сказати, що НАК "Нафтогаз України", виставляючи штрафні санкції, які потім попадають в зал суду і відповідно якимось чином дискримінує підприємство "Теплокомуненерго", є абсолютно некоректним. Тому що насправді ця справа на багато менш критична для тепловиків, ніж для НАК "Нафтогаз України", тому що ми залуцаємо кредити. Ми жодного дня не прострочили виплату ні тіла кредитів, ні відсотків, тобто за минулий рік ми сплатили майже 8 мільярдів відсотків по банківським кредитам. А тепловики нам заплатити всього по рішенням суду з 12-го року лише 400 мільйонів. Тобто сума витрат, які НАК "Нафтогаз України" несе на обслуговування боргу тепловиків, в десятки, а то і сотні разів більше, ніж

ми виставляємо і потім відображаємо в своєму обліку, і переходимо на договірні відносини по стягненню цієї заборгованості.

Тому напевно все-таки потрібно шукати рішення проблеми не в безпосередньо тому, що "Нафтогаз" вимагає оплатити наш газ, а потрібно створювати ці джерела для того, щоб тепловики мали можливість розраховуватись з нами без формування такої значної і тривалої заборгованості. Тому НАК "Нафтогаз України" підтримує будь-які законопроекти та пропозиції, як комітету, так і Кабінету Міністрів та регулятора, які будуть спрямовані на формування економічно обґрунтованих тарифів, на надання своєчасної різниці в тарифах за умови, якщо вона дійсно є і буде сформована. А також ми готові розглянути питання по списанню або реструктуризації заборгованості підприємств теплокомуненерго за умови, що це буде дзеркально відображено на списанні зобов'язань НАК "Нафтогаз України" наприклад перед державними банками. Тому що ми не можемо списувати заборгованість і при цьому розірвати наш баланс, тому що у нас лишиться заборгованість перед нашими кредиторами. Коротко все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Але заради справедливості потрібно сказати, що, якщо я не помиляюсь, для державного бюджету в 14-му році "Нафтогаз" обійшовся в 120 мільярдів, десь приблизно так, за 100 мільярдів.

ВОЙТОВИЧ Ю.Л. Я відповім. Насправді, сам "Нафтогаз України" обійшовся в 96 мільярдів, тому що решта – різниця між цифрою, яку ви назвали і яку я назвав, це є різниця тарифу, яку отримали тепловики. І вже, якщо ви згадали про різницю в тарифах. Є помилкова думка тепловиків, яку підтримують народні депутати, це те, що різниця в тарифах формується за рахунок зростання ціни на газ, діюча різниця в тарифах. Як показали на слайді "Київенерго" і це всі тепловики показують в своїх презентаціях, що ріст тарифів відбувався за рахунок зростання ціни газу, а не збільшувались витрати на виробництво, транспортування і постачання теплової енергії.

Відповідно до слів підприємства «Київенерго» можна зробити висновок, що ціна газу, вона в тарифах де-факто передбачена і тому покривати і розраховувати різницю в тарифах потрібно не тільки на газ, а в першу чергу за рахунок непокритих витрат тепловиків, закривати різницю в тарифах також потрібно частково на інші напрямки, на покриття інших витрат підприємств теплокомуненерго.

Стосовно того, чому в 2014 році була така значна сума. Ця сума не виникла в один рік. 70 відсотків від цієї суми, це були зобов'язання НАК "Нафтогаз Україна" за минулі роки, які історично були накопичені попереднім Урядом і попередньою владою, це і зобов'язання і по зовнішнім облігаціям, і борг перед "Газпромом", які ми були змушені відробляти і закривати за авансово поставлений газ. А 30 відсотків, це по суті ця різниця в падінні курсу національної валюти, яку ми були змушені дуже в авральному режимі покривати за рахунок Державного бюджету, тому що ми не могли її перенести своєчасно на ціни для споживачів. В цьому році, по великому рахунку, з 1 кварталу нам також Держбюджет надав допомогу, починаючи з 1 квітня НАК "Нафтогаз України" не отримав вже допомоги з державного бюджету. І це, як на мене, є великим успіхом, тому якщо ми знову будемо робити з НАК "Нафтогаз України" чорну діру, про яку зараз всі говорять, так це якраз буде за рахунок прийняття проекту Закону № 2706, що по суті ми будимо акумулювати весь негатив роботи

тепловиків у вигляді кредиторської заборгованості перед НАК "Нафтогаз України", буде знову формуватися різниця в цінах, різниця в тарифах.

Тому бажано все-таки системно продовжити реформи, які були розпочаті, і довести їх до закінчення. А ці кошти в держбюджеті краще роздати на енергоефективність дійсно, ще краще поступово підвищувати зарплати, пенсії для того, щоб люди могли дійсно самі сплачувати спожиті енергоносії і комунальні послуги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Декілька слів, Олександр Валерійович.

ФОМЕНКО О.В. Уважаемый Александр Георгиевич! Уважаемые присутствующие! В первую очередь, я хочу поблагодарить вас за отклик и посещение нашей станции. Я думаю, что всегда, наверное, проще видеть настоящее оборудование, на котором производится тепловая, электрическая энергия и, наверное, проще разговаривать.

Второе. Спасибо за конструктивные высказывания всех присутствующих здесь. Действительно отрасль теплокомунэнерго важна, независимо от формы собственности, и нам в любом случае когда-то придется садиться и выстраивать взаимоотношения законодательные и подзаконные для того, чтобы эта отрасль начала не только как-то существовать, но и развиваться.

Много высказываний было и в адрес НАК "Нафтогаза Украины". Мы понимаем, конечно, прекрасно, что они субъект такой же хозяйственной деятельности как и все остальные и им тоже нужно выживать.

Хотелось бы отметить, полтора миллиарда назвал НАК "Нафтогаз" задолженность "Киевэнерго". Хотелось бы заострить внимание, у нас месячный объем продажи тепловой энергии в зимний период составляет миллиард по населению плюс порядка 250-300 миллионов гривен для бюджетных организаций. То есть миллиард 400 – это товарная продукция месячная. То есть по факту у нас задолженность перед НАК "Нафтогазом" месяц. А так как мы для населения выставляем счета, понятно, что до 20 числа и после 20 числа оплачивается, понятно, вот этот кассовый разрыв. И здесь я полностью поддерживаю Алену Валериевну в части все-таки выстраивания единого подхода к начислению штрафных санкций и так далее. А в целом, большое спасибо. Я думаю, что в "Киевэнерго" есть ряд объектов, которые стоит посмотреть наяву. И я с удовольствием приглашаю вас проводить такие выездные комитеты на площадках "Киевэнерго" для того, чтобы мы могли провести экскурсию, показать насущные проблемы, рассказать об отрасли более глубоко с точки зрения эксплуатации, с точки зрения реального сектора экономики. В целом, большое спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, дозвольте мені від імені Комітету палива і енергетики, і від імені наших колег з комітету, який представляє Олена Валеріївна, також щиро подякувати за сьогоднішню дискусію. Я хотів би відзначити декілька, на мій погляд, ключових позицій, які є дуже важливими.

Перше. Така експресія енергетики і іноді навіть дещо злість в дискусії, яка відбувалась за цим столом, говорить про те, що нам потрібно цю дискусію продовжувати, шукати золоту середину, тому що вона лежить не в політичній площині, вона лежить в площині правильного державного менеджменту, правильної державної політики і правильної державної економіки, якщо хочете. І тема, яку ми дискутуємо, мені нагадує повітряний шарик – ти з цієї сторони його схватив, зжав, а воно з'явилося у іншому місці. Якщо "Нафтогаз" «віджав» кошти 100 відсотків собі, ну вибачте хлопці, я утрирую, то цей дефіцит появився на державному підприємств там "Енергоринок". Тобто якщо розбалансована фінансова модель, то як ти не оптимізуєш, все рівно ця проблема рано чи пізно десь з'явиться. І нам потрібно думати, як збалансувати економічну модель цього складного ринку.

Друга принципова позиція. Мені дуже шкода, що не було нікого з Мінрегіонбуду. Тому що за великим рахунком державну політику у цій галузі повинно формувати Міністерство регіональної політики. І тоді нам на багато легше буде робити. Я думаю, що ми з моїми колегами, і з Оленою Валеріївною, яка представляє Комітет будівництва, архітектури, житлово-комунального господарства, будемо разом рухатись з двох сторін для того, щоб шукати інструменти для рішень.

Що ми сьогодні маємо в парламенті? Ми маємо проект закону, який уже дискутувався і пройшов комітет про незалежного регулятора. Я би дуже просив всіх уважно на нього подивитися. Це велика проблема, я з Олексієм Юрійовичем погоджуюсь, що протягом такого довгого періоду в Україні немає Закону про незалежного регулятора. З іншої сторони, ми також повинні розуміти, що таке незалежність нашого регулятора, щоб, коли він приймає неправильні рішення, через інструмент омбудсмена або якісь інші інструменти, можна було виправити, тому що в нашій історії, Олексію, з тобою були різні практики.

Другий. Закон "Про ринок електричної енергії" після завтра ми будемо обговорювати в комітеті, я вас всіх запрошуюю. Дуже важливий закон. І він для нас важливий знаєте чому? Тому що ми запустили з 1 жовтня Закон "Про ринок природного газу" в Україні. Дискусії, які навколо "Нафтогазу", монополізму "Нафтогазу", спроби "Нафтогазу" все таки залишити якісь свої монопольні позиції говорить про те, що нам потрібно створювати європейський ринок і нам потрібно створювати правила гри. І коли ми говоримо, що у нас з'явився ринок газу навіть для промислових споживачів, а деякі інституції державні, використовуючи своє монопольне становище, чи через транзит, чи через пропозиції по цінам мають можливість маневрувати і впливати на цей ринок, – це не зовсім ринок або далеко не ринок. І оці проблеми, які у нас виникли, наприклад, з ринком природного газу, в тому числі, що вторинне законодавство у нас відстало, вчасно ми його не внесли, Уряд не вніс і ми сьогодні його не можемо проголосувати в парламенті, і ринок половинчастий, ми начебто його і «родили», але «родили» не таким, який він повинен бути. Те, що стосується ринку електричної енергії, мені б хотілося, щоб ми одночасно обговорювали базовий закон, працювали над вторинним законодавством і над вторинними нормативними документами в частині і Мінпаливенерго, в частині НКРЕ і в частині всіх інших державних інституцій.

Ну і на завершення я хочу сказати, що у нас є такі рекомендації, я підтримую всі ті пропозиції, які звучали і від Олени Валеріївни, що потрібно, можливо, більш деталізувати по термінам, по відповідальним, щоб це був документ, свого роду дедлайн, для виконання. З іншої сторони я підтримую також пропозиції своїх колег і Льва Теофіловича, і Артура Володимировича в частині тих доповнень, які були.

Ми як комітет хотіли б від всіх отримати детальні пропозиції. Я думаю, що, можливо, тиждень буде достатньо, тут в повному складі секретаріат комітету, керівник секретаріату Дудкін Олег Миколайович, ви його добре знаєте, електронна пошта є, будь ласка, направляйте, щоб ми могли допрацювати цей документ, можливо, навіть на двох комітетах обговорити паралельно і прийняти, щоб це була в певній мірі платформа для діючого Уряду,

для Уряду, який буде мати свій апгрейд, чи для нового Уряду, поки що цього ніхто не знає, але принаймні реально потрібна дорожня карта для того, щоби ми рухалися вперед з точки зору державної політики.

Тому щиро дякую і продовжимо з вами ефективно працювати!